

СТО И ЧЕТИРИДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ София, сряда, 9 декември 2015 г. Открито в 9,01 ч.¹

09/12/2015

- Гласуване по парламентарни групи
- Гласуване по парламентарни групи
- Поименно гласуване
- Поименно гласуване

Председателствали: председателят Цецка Цачева и заместник-председателят Иван К. Иванов

Секретари: Александър Ненков и Георги Търновалийски

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Налице е кворум – откривам пленарното заседание.
(Звъни.)

Уважаеми народни представители, напусна ни един български юрист и политик, чиято държавническа дейност свързваме с началото на демократичния преход в България – Димитър Попов ще бъде запомнен като последователен защитник на правовия ред в България.

Неслучайно кабинетът, който той оглави в труден за страната ни момент, остава в историята като правителство на националното съгласие.

Моля с минута мълчание да почетем паметта на Димитър Попов. (Всички стават.
Едноминутно мълчание.)

Колеги, предлагам на Вашето внимание Програма за работата на Народното събрание за времето от 9 до 11 декември 2015 г.:

1. Второ гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България. Вносители: Цецка Цачева и група народни представители. Приет на първо гласуване на 23 септември 2015 г.

2. Проект за решение за създаване на Временна комисия по исканията на Главния прокурор на Република България за даване на разрешения за възбуждане на наказателни преследвания срещу Волен Николов Сидеров, народен представител в Четиридесет и третото народно събрание. Вносител: Цецка Цачева – Председател на Народното събрание.

3. Второ гласуване на Законопроекта за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. Вносител: Министерския съвет. Приет на първо гласуване на 7 октомври 2015 г.

4. Първо гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за рибарството и аквакултурите. Вносители: Иван Вълков и група народни представители.

5. Второ гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията, общ проект, изгoten въз основа на приетите на първо гласуване на 28 май 2015 г. законопроекти с вносители: Петър Славов и група народни представители, вторият законопроект е на Министерския съвет, продължение на второто гласуване от предходно пленарно заседание.

6. Второ гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух. Вносител: Министерския съвет. Приет на първо гласуване на 6 октомври 2015 г.

¹ източник: Народното събрание, <https://www.parliament.bg/bg/plenaryst/ns/51/ID/5466>

7. Второ гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за пътищата. Вносител: Министерския съвет. Приет на първо гласуване на 29 октомври 2015 г.

8. Второ гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците. Вносител: Министерския съвет. Приет на първо гласуване на 7 октомври 2015 г.

9. Второ гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта. Вносител: Министерския съвет. Приет на първо гласуване на 7 октомври 2015 г.

10. Законопроект за ратифициране на Споразумението за изменение на Споразумението за изменение и допълнение на Споразумението за предоставяне на безвъзмездна помощ по Програма „Укрепване на националната програма по туберкулоза в България“ между Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария и Министерството на здравеопазването на Република България. Вносител: Министерския съвет.

11. Първо гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за културното наследство. Вносител: Министерския съвет.

12. Първо гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за от branata и въоръжените сили на Република България. Вносител: Министерския съвет.

13. Първо гласуване на Законопроекта за допълнение на Гражданския процесуален кодекс. Вносител: Министерския съвет.

14. Първо гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за железопътния транспорт. Вносител: Министерския съвет.

15. Парламентарен контрол по чл. чл. 91 – 103 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание в обичайния му ден – петък, с начален час – 11,00 ч.

Моля да гласуваме.

Гласували 171 народни представители: за 156, против 2, въздържали се 13.

Предложението е прието.

Уважаеми колеги, по реда на чл. 50, ал. 3 от Правилника е постъпило предложение от господин Велизар Енчев, нечленуващ в парламентарна група народен представител, който предлага като точка в седмичната ни програма да бъде включен Проект на решение за изменение на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, свързано с Коледната и Великденската ваканция на депутатите.

Господин Енчев, имате думата да направите своето предложение.

ВЕЛИЗАР ЕНЧЕВ (нечленуващ в ПГ): Госпожо Председател, господин Министър, уважаеми колеги! Предлагам промяна в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, която да е съобразена с официалните празници и неработните дни през 2015 г. и 2016 г., определени с Решение на Министерския съвет.

Смятам, а това го заявих преди шест месеца, когато говорих за Великденската ваканция, смятам, че е морално укоримо народните представители да имат толкова дълга ваканция за Коледа – от 22 декември до 10 януари 2016 г., но като се има предвид началото на работата на Народното събрание, тоест до 13 януари 2016 г., или почти три седмици.

Уважаеми колеги, има такова едно решение, ако Вие след малко го приемете, за промяна в Правилника на организацията на работата и дейността на Народното събрание ще бъде съобразено с интересите на всички български съсловия – на лекари, учители, военни, държавни служители.

Решението на Народното събрание депутатите да почиват като останалите български граждани ще покаже, че сме адекватни на обществените очаквания и сме социално солидарни с нашите избиратели. Вярвам, че Вие след малко със своето гласуване ще

подкрепите моето предложение със своя положителен вот, а това е най-важното за всички нас, ще помогнем всички ние с този положителен вот на моето предложение за повишаване на авторитета на Народното събрание, който в последните години е критично нисък.

Благодаря за Вашето внимание.

Разчитам на Вашето гласуване. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Подлагам на гласуване направеното предложение от господин Енчев за включване на защитения от него Проект за изменение на Правилника.

Гласували 173 народни представители: за 40, против 67, въздържали се 66.

Предложението не е прието.

Съобщение за постъпили законопроекти и проекторешения за времето от 2 до 8 декември 2015 г.

Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс. Вносител – Георги Кадиев. Водеща е Комисията по правни въпроси. Ще го гледа и Комисията по бюджет и финанси.

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове. Вносители – Валери Симеонов и група народни представители. Водеща е Комисията по бюджет и финанси.

Проект за решение за изменение на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. Вносител – Велизар Енчев. Разпределен е на Комисията по правни въпроси.

Проект за декларация във връзка с отправената покана към Черна гора за членство в НАТО. Вносители са Цветан Цветанов, Лютви Местан, Радан Кънев, Валери Симеонов, Красимир Каракачанов, Красимира Ковачка, Светлин Танчев, Михо Михов, Джема Грозданова, Пламен Манушев, Борис Станимиров, Ангел Найденов, Атанас Мерджанов и Валентин Радев. Разпределен е на Комисията по външна политика.

Проект за решение за необходимостта от насърчаване на междупарламентарния диалог и сътрудничество между Европейския съюз и Руската федерация. Вносители – Михаил Миков и група народни представители. Разпределен е на Комисията по външната политика и Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове.

Проект за решение за създаване на Временна комисия по исканията на главния прокурор на Република България за даване на разрешение за възбуждане на наказателни преследвания срещу Волен Николов Сидеров, народен представител в 43-ото народно събрание. Вносител – Цецка Цачева.

Преминаваме към точка първа от седмичната ни програма:

ВТОРО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОНСТИТУЦИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

Преди това – процедура от господин Сидеров.

ВОЛЕН СИДЕРОВ (Атака): Госпожо Председател, моята процедура се отнася до смяна на точките. Обръщам се към Вас с молба да използвате ал. 5 и да смените точка 2 да стане точка 1. Става дума за имунитета ми. Наблюдавам едно отпускане във Вас и в залата. Сега толкова бързо и толкова срочно гласувахте други имунитети. Тук виждам някакво отстъпление. Това не ми харесва. Изпускате юздите. Започвате леко да затваряте очи. Това няма да се хареса сигурно в някои посолства. Затова апелирам към Вас да използвате Вашите правомощия по ал. 5 и да преместите точка 2 да стане точка 1. Имайте предвид, че очаквам още няколко искания за имунитет. Едното се касае за мое хулиганско действие в 9-и клас, а другото е от 6-и клас. Така че ще имате още работа. Моля, не се отпускайте (шум в залата). Дайте да

приключим с имунитета ми докрай, за да може правосъдието вече да е спокойно и прокуратурата да спи спокойно. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Сидеров, няма как еднолично да направя промяна в програмата, след като по-рано днес на Председателски съвет този въпрос беше повдигнат от господин Чуколов. Ние имаме също решение на Председателския съвет от няколко седмици по-рано, преди да постъпят исканията на главния прокурор, че заседанието на 9 декември ще започне с точка 1 – второто четене на Конституцията. Така че Вашето искане няма как да бъде уважено.

Господин Попов, Вие също имате процедурно искане.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми народни представители! Предстои едно изключително важно гласуване, едни изключително важни дебати по основния закон на Република България – второ четене на Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България. Ако претендирате за прозрачност и ако Вие претендирате за прозрачност, то сте длъжни да осигурите такава на българското общество.

В тази връзка моето предложение е дебатите и гласуването по цялата точка 1 да бъдат пряко изльзвани по БНТ и БНР.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Обратно становище?

Виждам промяна в политиката на левицата. При последните промени 2007 г. госпожа Манолова от Вашата група е настоявала точно за обратното – как не бива прякото изльзване да се използва за говорене, а по-скоро е призовала да се концентрираме и съсредоточим върху същността на дебатите.

Колеги, има ли обратно становище? Няма.

Поставям на гласуване направеното процедурно предложение.(Реплика на народния представител Красимир Янков.)

Обиждате госпожа Манолова...

Моля, гласувайте.

Гласували 194 народни представители: за 80, против 30, въздържали се 84.

Предложението не е прието.

Заповядайте за прегласуване, господин Попов. Вероятно не сте успели да гласувате докато се върнете до мястото си.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, сигурен съм, че камерите на БНТ и микрофоните на БНР няма да попречат на същността на дебатите. Моля за процедура по прегласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: С тази разлика, че по Правилника имате основание да поискате прегласуване, ако не сте успели да гласувате Вие и Ваши колеги, но ще зачета процедурата Ви за валидна.

Разбирам, че господин Кънев не е гласувал.

Прегласуване на предложението.

Гласували 195 народни представители: за 81, против 33, въздържали се 81.

Предложението не е прието.

Господин Лазаров – председателят на Временната комисия, ще докладва предложенията на Комисията към народното представителство.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Уважаема госпожо Председател! „Доклад относно Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, № 554-01-144, внесен от Цецка Цачева и група народни представители на 24 юли 2015 г., приет на първо гласуване на 23 септември 2015 г.

„Закон за изменение и допълнение на Конституцията на Република България”.

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на Закона. (Шум и реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Лазаров, с молба да си нагласите микрофоните така, че гласът Ви да се чува в цялата зала, тъй като колеги реагират, че не чуват. (Реплика: „Дикцията!”.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Няма как в момента да оправим дикцията. Аз мисля, че достатъчно ясно и членоразделно докладва господин Лазаров.

Колеги, преди да го предложа на гласуване, ако няма изказвания по предложението на Комисията в подкрепа текста на вносителя за наименованието на Закона, да Ви припомня онази част от процедурните правила, които са обнародвани в нашето нарочно прието Решение брой 44 на „Държавен вестник”, а те са от ал. 3 до края, че при второто гласуване Законопроектът се обсъжда и приема текст по текст при условията и по реда на чл. 81 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

В случаите по чл. 3, ал. 3: „Законопроектът е приет на второ гласуване, ако за всеки текст са гласували три четвърти от всички народни представители.”.

Алинея 5 гласи, че: „Текстовете, които не са подкрепени от три четвърти от всички народни представители, но са подкрепени от две трети от тях, се разглеждат и приемат по реда на чл. 3, ал. 4.”.

Ал. 6: „Когато Законопроектът е приет на първо гласуване по реда на чл. 3, ал. 4, приети на второ гласуване са текстовете, за които са гласували не по-малко от две трети от всички народни представители.”.

Последна ал. 7: „Текстовете, които не са подкрепени от две трети от всички народни представители, са отхвърлени.”.

Има ли желаещи за изказване по предложението на Комисията в подкрепа текста на вносителя? (Шум, оживление.)

Моля, фотосесиите да бъдат прекратени! Не е моментът от пленарната зала да се правят снимки на трибуната.

Има ли желание за изказване? Няма.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията в подкрепа текста на вносителя за наименованието на Закона.

СТАНИСЛАВ ИВАНОВ (ГЕРБ, от място): Желев няма пулт.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Отменете гласуването!

Моля, квесторите, направете възможното да се осигури правото на глас на господин Желев – ако трябва на друго място, с друг пулт.

Режим на гласуване, колеги.

Гласували 215 народни представители: за 186, против 24, въздържали се 5.

Предложението е прието.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Предложение на народния представител Петър Славов.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилника за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение от народния представител Петър Славов.

ПЕТЪР СЛАВОВ (РБ, от място): Процедура.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Заповядайте за процедура.

ПЕТЪР СЛАВОВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги, уважаеми господин Министър! Взимам думата за процедура по начина на водене, тъй като четем за доста предложения, направени между първо и второ четене, за които Комисията е счела, че са извън обема и целите, така да се каже, на първоначалния Законопроект. Струва ми се, че това е редно да бъде гласувано и в зала, тоест залата е тази, която трябва да определи, че дадено предложение излиза извън обхвата на първоначалния Законопроект, а не само Комисията, която, разбира се, се е произнесла, както тук е посочено.

Моето предложение е да бъдат поставени на гласуване по отношение на това дали са допустими за разглеждане по същество. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Приемам, че предложението Ви е процедурно. Желаете санкцията на пленарната зала по отношение на това, дали предложението е в обхвата на Законопроекта или не, така както твърди Комисията.

Обратно становище има ли? Няма.

Подлагам на гласуване предложението на господин Славов пленарната зала да допусне дебат и гласуване по текстове, за които мнението на Комисията е, че са извън обхвата на Законопроекта.

Гласували 217 народни представители: за 32, против 124, въздържали се 61.

Предложението не е прието.

Господин Лазаров, по доклада!

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Предложение от народния представител Петър Славов – създава се нов § 2.

Комисията не подкрепя предложението по т. 1 и го подкрепя по принцип по т. 2.

„§ 2. В чл. 84, т. 16:

1. Съюзът „и” след думите „Върховния административен съд” се заменя със запетая, а след думите „главния прокурор” се добавя „и на Инспектората към Висшия съдебен съвет”.”

Предложение на народния представител Атанас Атанасов и група народни представители.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 1:

„§ 1. В чл. 84, т. 16 се създава изречение второ: „Народното събрание може да изслушва и приема и други доклади на главния прокурор за дейността на прокуратурата по прилагането на закона, противодействието на престъпността и реализирането на наказателната политика.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Изказвания, колеги?

Заповядайте, господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, радвам се, че Комисията не счете, че и това предложение е извън обхвата й, но това е друга тема.

По принцип подкрепата е хубаво нещо, само че тук е изпусната една дума, която ние сме предложили, а смятаме, че това е в основата на това предложение. Предложили сме „Народното събрание да може да изисква, изслушва и приема и други доклади на главния прокурор”. Думата „изисква” в предложението на Комисията е изпусната, което обръща инициативата. Това означава, че приемайки този текст по начина, по който го предлага Комисията, ако главният прокурор поискда внесе някакъв доклад, ние можем да го изслушаме и да го приемем, но Народното събрание няма да може да изисква главният прокурор да внася доклади на прокуратурата за нейната дейност по прилагането на Закона в противодействието на престъпността и реализирането на наказателната политика.

Затова правя редакционно предложение: в текста, който Комисията е приела, разбира се, да бъде отделно гласувано, да бъде прибавена дума „изисква” преди „приема”. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Атанасов? Няма.

Други народни представители?

Господин Славов.

ПЕТЬР СЛАВОВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Подкрепям направеното предложение от колегата Атанасов. Вариантът, който аз съм предложил, съвпада с неговата теза, тоест да добавим думата „изисква”, защото наистина това е доста съществен елемент от този текст. Надявам се да Ви убедя.

Ще Ви цитирам съвсем кратко от Решение № 8 от 2005 г. на Конституционния съд – това, което са написали конституционните съдии. Знам, че много от Вас имаха, поне в Комисията, известни резерви по този текст – дали Народното събрание може да изисква подобно нещо, и дали това не би влязло в противоречие с формата на държавно управление. Това, което са написали конституционните съдии през 2005 г. в това свое решение по т. 4 е: „Няма да представлява промяна във формата на държавно управление, ако в Конституцията се предвиди, че прокуратурата, следствието и МВР осъществяват единна държавна политика в борбата с престъпността и дейността им в тази насока се наблюдава от Народното събрание”. Тоест за мен е абсолютно допустимо в тази си връзка и в такива правомощия Народното събрание наистина да изисква от тях доклад какво е свършено. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Славов? Няма.

Други народни представители?

Заповядайте, господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Това предложение на практика обръща с главата надолу принципа за разделение на властите, принципа за независимост на съдебната власт. На практика ще се осъществява парламентарен контрол върху независим орган.

Друг е въпросът: наказателната политика, колеги, осъществява ли се само и единствено от прокуратурата, или се осъществява и от българските съдилища? Дайте тогава да направим парламентарен контрол и върху председателите на ВКС, на ВАС.

Моля, когато правите такива предложения, все пак да се съобразявате и със сега действащата Конституция, и изобщо с основни демократични принципи.

Това предложение е абсурдно и по никакъв начин не кореспондира с основните принципи, пак повтарям, на демокрацията, на правовата държава, на конституционната държава. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплика към господин Попов? Няма.

Други народни представители?

Заповядайте, господин Кънев.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, господин Министър, уважаеми колеги! По въпроса за разделението на властите – целият дебат в рамките на днешния ден съдържа важен елемент в себе си и той е пропуските, осъществени от първоначалния конституционен законодател не по отношение на разделението на властите, където той е бил доста детайлен, а по отношение на контрола и на баланса между отделните власти.

Искам да припомня, че един предишен парламент прие в Закона за съдебната власт текст, идентичен на първоначално предложения от колегите между първо и второ четене, а именно правото на Народното събрание да изисква доклади от главния прокурор на Републиката. Тогава този текст беше приет от Народното събрание с много голямо мнозинство, впоследствие обаче отменен от Конституционния съд като противоконституционен, и напълно правилно. Напълно правилно, защото той не отговаряше на Конституцията в нейната досегашна редакция.

Именно затова има голям смисъл това предходно конституционно решение, което събра голямо мнозинство като закон, в момента да събере същото голямо мнозинство като промяна в Конституцията, където то по никакъв начин не нарушава разделението на властите, напротив – прави малка крачка към създаването на контролни механизми, така необходими по отношение на съдебната власт в България.

И още нещо – изключително погрешно е, и това ще бъде нишка, която вярвам, че ще тече през целия днешен дебат, да се приравняват магистратите от прокуратурата с магистратите от съда, независимо от факта че по българската Конституция и едните, и другите са част от независимата съдебна власт. Съществуват конституционни решения на българския Конституционен съд, но и безбройни международни актове, които правят много важната разлика, че съдът не може да следва политики, а прокуратурата може и трябва да следва политики, което означава, че контролът върху прокуратурата дори като елемент на съдебната власт – както е тя в повечето европейски държави, много рядък пример е да бъде част от изпълнителната власт – тя подлежи както на по-серийен контрол, така и на насочване от органите на законодателната и изпълнителната власт с цел следване на държавни политики – нещо, което е напълно недопустимо за съда. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Кънев? Няма.

За изказване – господин Местан.

След него – господин Миков.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми госпожи и господа народни представители! Започваме исторически важни дебати по изменение на българската Конституция. Още по първото предложение ние се сблъскваме с една много ясна позиция на колегите от Реформаторския блок. Има нужда от много, много дълбок анализ на това предложение.

То казва следното: съдът, съдията, прокурорът и следователите имат различна функционалност в процеса и различни компетенции и компетентности, извинявам се, различни компетентности. Има правосъдни системи, в които се смята, че съдебната власт – това е преди всичко съдията. Следователят събира доказателствата, прокурорът повдига обвинението, обвиненият има право и на защита, накрая решава съдията. Ето защо съдебната власт – това е съдията.

Водени от това разбиране, редица национални парламенти в своите конституции са приели и принципа на разликата в статута на съдията, от една страна, прокурора и следователя, от

друга страна. Ползват се с различен имунитет, имат различна система за кариерно израстване, различна степен на неприкосновеност, на несменяемост и на независимост. Само че българският учредител – Седмото Велико народно събрание, въпреки съзнанието си за различната функционалност на съдията, от една страна, и прокурора и следователя – от друга, ги е изравnil като конституционен статут. Това, което господин Радан Милев Кънев обявява като пропуск, може би и грешка. Дискусионно е дали е бил правилен този подход.

Да, това е дискусионен проблем. Ние сме готови да участваме в тази дискусия – било ли е грешка на Седмото велико народно събрание да разположи следователите и прокурорите до съдията с еднакъв статут? Но същият този учредител е казал, че статутът на несменяемост, на независимост се свързва пряко с разделението на властите и баланса във взаимодействието между властите и че промяната тук може да стане с Велико народно събрание.

Уважаеми госпожи и господа, нека изречем истината! Ако ние искаме да правим по-дълбоки реформи в тази съдебна система, рано или късно трябва да узреем за необходимостта от свикване на Велико народно събрание, което да заседава кратко и да приеме един-единствен акт – акта на собствената си ликвидация, и всички правомощия, предвидени за Велико народно събрание, да се делегират на обикновено Народно събрание със съответните гаранции за формата на държавно управление. Този тип решения може да се взимат с друго мнозинство – например три четвърти, но българският законодател трябва да се освободи от оковите на Великото народно събрание. Дотогава много трудно ще вкарате обикновен парламент да се занимава с въпроси, по които и при най-добро желание ние не бихме могли да се ангажираме, защото има теми, които стоят извън политическата ни воля.

За нас критерият кой е за истински, дълбоки, много дълбоки реформи е отношението му към идеята за свикване на Велико народно събрание. (Председателят дава сигнал, че времето е изтекло.)

Призоваваме Президента на Републиката да започне консултации със съгласие да се свика Велико народно събрание, което да обяви собствената си ликвидация, за да можем да разгърнем всички своята реформаторска енергия и мощ. Благодаря за вниманието.
(Ръкоплясания от ДПС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики?

Господин Атанасов – първа реплика.

Господин Кънев – втора реплика.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми дами и господа! Уважаеми господин Местан, ако прочетете всички документи на партията „Демократи за силна България”, ще видите, че ние се създадохме с идеята да се свика Велико народно събрание, но не това днес е темата на обсъждане тук.

Искам да Ви кажа като реплика само две изречения, защото е важно. Няма нужда от свикване на Велико народно събрание, за да решим този въпрос, който сега тук е поставен с предложението, което сме направили. Защото има основен, основополагащ принцип за разделение на властите и той гласи, още от времето на Монтескьо: „Разделението на властите означава относителна самостоятелност и взаимен контрол между властите”.

Не искам тук да давам пример или различни примери какви правомощия има прокуратурата по отношение на депутатите в Народното събрание и как висшият орган на държавна власт, каквото е Народното събрание, няма никакви правоотношения за някакъв вид контрол по отношение на дейността на прокуратурата.

Нашето предложение е да се запълни този вакуум за взаимния контрол. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика – господин Кънев.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател! Господин Местан, с цялото уважение към позицията Ви за свикване на Велико народно събрание, с което искам да поправя колегата Атанасов – не само „Демократи за силна България”, а целият Реформаторски блок има във всичките си основни документи както предизборни, така и принципни. Това е съвсем отделна тема.

Всички знаем какво е имал предвид първоначалният конституционен законодател под ограниченията за Великото народно събрание. Две прости неща – България е унитарна република. Всичко друго впоследствие е обрастване чрез конституционни решения на тези две прости ограничения, с цел съхраняване на статуквото. Нещо, което във Вашето изказване току-що сведохте вече до абсурд с идеята, че въвеждането на един елементарен, контролен механизъм без санкционни последици – забележете, ние казваме „да изисква доклади, да приема доклади”, но в никакъв случай не казваме, че ако докладът не ни хареса, от това нещо в тази зала може да следва... Няма такова предложение, въпреки дълбокото ми убеждение, че и такова предложение далеч не би нарушило устройството на унитарната Република България и далеч не изисква никакво Велико народно събрание. Но няма такова предложение. Има приста контролна процедура без санкционни последици и Вие ни казвате, че за нея трябва да свикаме орган, чийто правомощия са да променя държавните граници, да прави България монархия или България федерация. С тази цел е предвидено Великото народно събрание в българската Конституция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Трета реплика? Няма желаещи.

Дуплика – господин Местан.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, колеги! Господин Кънев, аз съм запознат с това Ваше мнение. Нека да подсилим думата – с тази Ваша позиция. Ние също имаме много позиции по най-различни конституционни казуси. Проблемът е, че решенията на Конституционния съд са част от самата Конституция и в случаите, когато нашите позиции – партийни, може би във Вашия случай и експертни, се сблъскват с решения на Конституционния съд, които не се покриват с Вашите позиции, Вашата позиция е просто позиция, а другото има силата на конституционен акт. И тук ние наистина, точно по тази причина, говорим за теми, казуси, които стоят извън политическата воля.

Вие сравнихте днешните дебати с онези от 1999 г. Нали помните, единствено от ДПС Вашият лидер – господин Иван Костов, получи подкрепа за принципното решение на правителството да се даде въздушен коридор на натовските военновъздушни сили? Само че тогава тази воля на ДПС не беше ограничена от Конституцията и Вие получихте тази принципна подкрепа.

Хубаво е да си припомняме тези неща от гледна точка и на партиите, които са взимали кардинално верните решения, които промениха съдбата на България и я направиха днес евроатлантическа. Но не може да очаквате от Движението за права и свободи, единствената партия, която не е подписала действащата Конституция, не може от нас да очаквате действия, които биха били в нарушение на самата Конституция. Това е добре да се знае, защото ние искаме разгръщане на политическата ни воля, а това няма да се случи с ограниченията на Великото народно събрание. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: За изказване думата има господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, уважаеми народни представители! „БСП лява България” няма да подкрепи този текст не само защото не е допустим, той не е разглеждан на първо четене, а защото и в изказванията преди малко личи нещо, което трябва да е ясно, и

разбиране, което ние не можем да подкрепим: „политически контрол върху независимата съдебна власт в частта ѝ „Прокуратура” – беше ясно казано от трибуната.

Дават се европейски примери, но за пленарната зала трябва да е ясно, че Европа няма единен модел и всяка страна е абсолютно свободна да определя устройството си в рамките на функционирането на бившия Трети стълб, а сега пространството на свобода и сигурност. Спекулацията как е в една или друга страна от Европейския съюз, която сигурно днес ще звуци често в тази зала, трябва да бъде ясно разобличена – в страните от Европейския съюз няма единен модел.

Историята на отделянето на прокуратурата в независимата съдебна власт е свързана с практиката на прокуратурата в 50-те години и съветския модел. Днес се прави опит тази практика да бъде възстановена поради невъзможността на политическите сили, които го претендират с Велико народно събрание, всъщност те – техните предшественици, бойкотираха и тогава приемането на Конституцията. Те си сменят имената, но мисленето им е едно и също.

Ние не можем да приемем едно такова разбиране за политически контрол върху прокуратурата. Крайно спекултивно е твърдението, че прокуратурата контролира Народното събрание с правото ѝ да иска имунитета на един или друг народен представител. Народното събрание се състои от 240 народни представители и конституционният законодател е презумирал, че винаги, дори да се искат имунитети, Асамблеята ще остане в състав, който може да брани независимостта на парламентарната власт, независимо от исканията за имунитети на главния прокурор.

Другото вулгарно разбиране, че прокуратурата контролира парламента чрез правото на главния прокурор да иска имунитети, е презумпция за престъпност в целия парламент. То е абсурдно, невярно и невъзможно, и не може върху такова вулгаризирано разбиране да се правят обосновани изводи в подкрепа на едно такова искане.

Защо още няма да подкрепим прекия контрол върху главния прокурор? Освен на основанието, което преди малко беше изтъкнато, че наказателната политика освен в прокуратурата се случва и с прилаганите санкции от съда – дали е либерална наказателната политика, или е крайно репресивна, услужливо съдът е изключен от такъв тип наблюдения – аз не казвам: контрол, не искам въобще да казвам: контрол за съдебната власт, защото всичко от днешното заседание ще трябва да бъде изпратено в Европейската комисия, за да се види философията, разбирането на тези, които правят, кълнат се, че правят демократични реформи. Това е недемократично, неразбирамо, свързано е с някакви вътрешни настроения в управляващото мнозинство за засилване на политическия контрол – беше ясно казано и по този текст, върху части от независимата съдебна власт, и е неприемливо за нас. Благодаря Ви. (Ръкопляскания от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Миков?

Господин Кънев – първа реплика. За втора реплика – господин Волен Сидеров.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Госпожо Председател, колега Миков! По отношение на прокуратурата, най-вероятно ще става дума и при следващи параграфи в рамките на днешния дебат, но е показателно за колко дребно нещо дебатът вече започва да се изостря. Искам да репликирам конкретно – общ европейски модел има и той не е в мястото на прокуратурата, в съдебната, в изпълнителната власт или в междуинно положение, което също съществува като европейски модел.

Общият европейски модел е в това, че прокуратурата изпълнява държавни политики, а съдът – не. Драстично невярно е твърдението Ви, че съдът участва в държавната наказателна политика. Прокуратурата обаче участва като най-важен фактор във формирането и изпълнението на държавната наказателна политика и по тази причина следва да бъде много

по-тясно контролирана и много по-зависима от законодателния орган на държавата, който формира на законодателно ниво наказателната политика на държавата. Тук е общият европейски модел.

И още нещо, за пореден път ще го кажа – нищо общо няма сегашният модел на прокуратурата с демократичен модел и той не е възникнал като реакция спрямо тоталитарния модел на прокуратурата. Напротив, класическата тоталитарна прокуратура независима от парламента в тази зала, независима от Министерския съвет, зависима единствено от Политбюро и тоталитарния комунистически диктатор – това е съветският модел. Единственият въпрос, който виси днес при запазването на този модел в една поне формално демократична държава, е: кой в България е Политбюро, което контролира прокуратурата, защото не сме ние и отказваме да сме ние? (Председателят дава сигнал, че времето е изтекло.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика – господин Сидеров.

ВОЛЕН СИДЕРОВ (Атака): Благодаря, госпожо Председател.

Моята реплика е към господин Миков. Господин Миков, аз не разбирам защо толкова я кътате тая прокуратура – сакън да не падне прах върху нея, да не се осъществява политически контрол. Извинявайте, в Конституцията пише, че в момента, в който Вие влезете в тази зала и се закълнете, и станете народен представител, Вие представлявате целия народ. Ние всички народни представители представляваме целия народ, даже не партията, която ни е излъчила и с която бюлетина сме влезли. Тоест народният представител не е политически контрол, той е народен контрол. Аз мисля, че е съвсем нормално и няма никакво противоречие с нормите на демокрацията Народното събрание да изиска прокуратурата да се отчита, тоест да дава своя доклад. Не виждам нищо нередно в това, напротив, смятам го за редно, смятам го за народен контрол.

Не приемам това самопринизяване на Народното събрание. Ние сме политически контрол и по тази причина дайте да се натискаме да не се месим във великата независима съдебна власт. В крайна сметка разделението на властите не означава те да са на различни планети или галактики, те са част от един обществен организъм и би трябвало да може да се контролират взаимно. Пак повтарям, това е народен контрол, а не политически.

Моят призив е да се подкрепи думата „изисквам“ – няма нищо страшно в това, не се притеснявайте толкова. Да, може следващото искане за имунитет да бъде за Вас, но не се притеснявайте, то ще бъде гласувано с мнозинство, така че нямайте притеснение, господин Миков. Все пак, нека да може да изискаме господин прокурорът да дойде тук и да изложи своя доклад. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Трета реплика? Няма.

За дуплика, господин Миков.

МИХИАЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Това от господин Сидеров беше доста интересно – за народния контрол. Времето за реплика е твърде късо, за да коментирам функцията на народния контрол в днешното ни конституционно устройство.

Уважаеми господин Кънев, по никакъв начин не мога да приема, че съдебната, изпълнителната и законодателната власт не реализират наказателна политика. Всяка от тях има своята наказателна политика, включително чрез тълкувателните актове на пленума на Върховния съд по отношение на прилагането на Закона се реализира наказателна политика и тя може да е либерална, за която често гражданите в приемните се възмущават, разбира се, може да е и по-репресивна. Така че няма никакъв аргумент да смятаме, че само чрез обвинителната функция се реализира наказателна политика. Това е абсурд! Не знам къде сте ги учили тези работи?!

Всъщност няма общо европейско устройство на съдебната власт. Има общи приказки за общоевропейско устройство. Иначе такова няма и то е потвърдено многократно, включително и в последния доклад на Венецианската комисия, за да не би да забравят някои доморасли демократи, че няма единно устройство на съдебната власт в Европейския съюз. Тази дискусия върви около 30 години в европейските институции, включително Стокхолмската конвенция, включително развитието на Третия стълб, включително неговото миграране към свобода и сигурност. Всеки път Европа казва: това е национален въпрос и той се определя от националните особености. Така че, моля Ви, нека изхождаме от това, за да не заблуждаваме залата, защото след това съм сигурен, че и в Европа ще се четат тези позиции.

Ние от "БСП лява България" не приемаме политически контрол върху съдебната власт. Точка! Благодаря Ви. (Ръкоплясания от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Други народни представители желаят ли да участват в дебата?

Господин Лазаров – за изказване. (Шум и реплики. Реплика от народния представител Димитър Байрактаров.)

Имате думата за изказване.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър! (Реплика от народния представител Димитър Байрактаров.) Аз ще бъда съвсем кратък. Изменението на Конституцията 2006 г. – за първи път се приема принципът, че Народното събрание може да изслушва доклади на председателите на Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор за прилагането на закона, за дейността на съдилищата, прокуратурата и разследващите органи. Две хиляди и седма година този текст е изменен, и правилно, тъй като в Конституцията – искам да напомня на някои колеги, конституционно закрепените органи са Върховен касационен съд, Върховен административен съд – не председателите, и главният прокурор.

С предлагания текст на Вашето внимание, в редакцията на Комисията, се дава една възможност, и аз ще моля колегите от моята парламентарна група да подкрепят този текст – Народното събрание да изслушва и други доклади на главния прокурор за наказателната политика. Това е. Никакъв политически контрол и изобщо не става въпрос за зависимост, независимост от страна на Народното събрание. Още повече че конституционно закрепеният принцип е: прокурорите, съдиите, следователите са независими и осъществяват своята дейност, те са подчинени само на закона. Този текст, господин Миков, 2006 г., изменен 2007 г., е приет по време на Вашето управление.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Малко като реплика от Ваша страна беше към господин Миков. Имаше възможност за трета реплика, но Вие решихте да го направите като изказване. Сега вече ще има – какво, господин Миков? Реплика.

Реплика първа.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Лазаров, затова законите, а и Конституцията като основен Закон, трябва да се четат изцяло. Защото разликата между това, което подкрепяте, и това, което е записано в чл. 84, т. 16, във връзка със 130, ал. 7, е, че тези доклади минават, първо, през Висшия съдебен съвет и Висшият съдебен съвет ги внася в Народното събрание. И това многократно е казано в дискусията с европейските експерти, че така Висшият съдебен съвет, като независимия орган на съдебната власт, опосредства комуникацията, взаимодействието и, обърнете внимание – там за десницата, надзора, а не контрола на парламента върху съдебната власт. Тук става въпрос за директна комуникация. Тя ми напомня времената, когато Иван Костов беше министър-председател, тук отзад седеше господин Соколов. Имаше една дискусия за корупцията, внесена от кабинета. И тогава докараха новоизбрания

главен прокурор, предишен заместник-министър на правосъдието, който от тази трибуна крещеше: „Престъпността е тук вляво!”. Крещеше така, доста, както си може: „Престъпността е тук вляво!”.

Ако искате да реанимирате тези модели и парламентът да стане отново трибуна на политическа разправия, в която се намесва пряко съдебната власт и прокуратурата, правете го, отговорността е Ваша! Ние не можем да подкрепяме такива решения. Очевидно начина на мислене от 1999 г. – отворете стенограмите и ще го видите, от тази трибуна главният прокурор, докаран тук, преди това е бил в политическия кабинет на – тогава беше ОДС, крещеше така.

Ето затова ние ще гласуваме „против” и не можем да приемем това предложение. Благодаря Ви. (Ръкоплясания от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика?

Господин Местан.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми господин Лазаров, в дискусията до тук се чу една много вярна теза, че принципът за разделение на властите по никакъв начин не трябва да се изражда до принципна самодостатъчност и на самовъзпроизвъдство на отделните власти и между тях не може да има берлински стени. Защото е вярно, че те са трите съставки на единната държавна власт и те трябва по никакъв начин да се взаимодействват и да бъдат балансираны.

Впрочем, именно защото 90-а година, водени от страха да не се активират тоталитарните рефлекси, защото ние много добре знаем какво означава главен прокурор, оръдие в ръцете на една партия. Членовете и симпатизантите на ДПС знайат най-добре това и затова сме малко по-чувствителни по тази тема.

Затова при предишното изменение на Конституцията се въведе принципът на годишните доклади, внесени от Висшия съдебен съвет, а не пряко от тримата големи и, забележете, бяха поставени в еднакъв режим – и тримата представят, защото не ние, а Конституцията ги равнопоставя като конституционен статут.

И тези промени бяха в едно с въвеждането и на фигурата на Инспектората пак към Висшия съдебен съвет, именно за да преодолеем негативните последици от самозатварянето, от публичното усещане за самодостатъчност на съдебната власт. И това беше някаква форма – елегантна, на неграждански контрол през парламента, а някакво взаимодействие, което все пак да повиши прозрачността в дейността на съдебната власт и отговорността на съдебната власт. (Председателят дава сигнал, че времето е изтекло.)

Така че това предложение, което разискваме, е несъотносимо към текстовете, които, ако не ме лъже паметта, Четиридесетото народно събрание прие. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Трета реплика? Няма.

Дуплика – господин Лазаров.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Благодаря, госпожо Председател.

Аз само ще напомня текста в редакцията на Комисията: „Народното събрание може да изслушва и приема и други доклади на главния прокурор – забележете – за дейността на прокуратурата по прилагането на закона и противодействие на престъпността.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Други народни представители има ли за изказване?
Не.

Дебатът е закрит, преминаваме към гласуване.

Квесторите, поканете народните представители в залата. (Шум.) Надявам се да чуят и звуковия сигнал.

Подлагам на гласуване предложението на народния представител Петър Славов по т. 1, което не е подкрепено от Комисията – гласуваме неподкрепена част от предложение. (Шум и реплики.)

Колеги, повтарям, в момента гласуваме предложение на народен представител, неподкрепено от Комисията. (Шум и реплики.)

Гласували 190 народни представители: за 34, против 42, въздържали се 114.

Предложението не е прието.

Сега подлагам на гласуване редакционното допълнение, направено в залата от господин Атанасов, към текста, който ни предлага Комисията за новия § 1, като в изречението: „Народното събрание може да изслушва и приема и други доклади”, преди „изслушва” да се добави „изисква”.

Това е предложението на господин Атанасов, подкрепено от господин Славов, направено в залата. (Реплики отляво.)

Колеги, мисля, че с гласуване ще решим въпроса по-добре, отколкото в спор дали е по същество, или не.

Режим на гласуване.

Гласували 192 народни представители: за 34, против 38, въздържали се 120.

Предложението не е прието.

Сега подлагам на гласуване § 1 в редакцията по доклада на Комисията.

Колеги, има народни представители, които са извън пленарната зала и не участват в гласуването. (Силен шум и реплики.)

Прекратете гласуването.

Гласували 195 народни представители: за 159, против 35, въздържал се 1.

Предложението не е прието.

Покажете по групи. (Шум. Реплика от народния представител Данаил Кирилов.)

Господин Кирилов даде първи знак за прегласуване.

ДАНАИЛ КИРИЛОВ (ГЕРБ): Уважаема госпожо Председател, по време на гласуването имаше движение в залата. Моля за прегласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Колеги, прегласуване.

Гласували 197 народни представители: за 160, против 37, въздържали се няма.

Колеги, за текста гласуват 160 народни представители... (Силен шум и реплики.)

Покажете резултата по групи.

Съгласно чл. 155, ал. 2 от Конституцията на Република България и Процедурните правила, текстове, които на второ четене са подкрепени от две трети гласове – или това е 160, следва да бъдат подложени на ново обсъждане в срок не по-рано от два месеца и не по-късно от пет месеца. **Така че този § 1 попада в хипотезата на чл. 155, ал. 2 от Конституцията и нашите Процедурни правила.** (Силен шум и реплики. Реплика от народния представител Четин Казак.)

Първо, по начина на водене поиска господин Казак.

ЧЕТИН КАЗАК (ДПС): Благодаря.

Уважаема госпожо Председател, възразявам в процедура по начина на водене на тълкуванието, което преди малко направихте на Конституцията, и по-специално на чл. 155.

Алинея 1, на чл. 155, гласи: „Народното събрание приема Закон за изменение или допълнение на Конституцията с мнозинство три четвърти от всички народни представители на три гласувания в различни дни.“

Алинея 2: „Ако предложението получи по-малко от три четвърти, но не по-малко от две трети от гласовете на всички народни представители, предложението се поставя за ново разглеждане не по-рано от два и не по-късно от три месеца.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Пет.

ЧЕТИН КАЗАК: Има се предвид предложението като Законопроект, защото това е смисълът, който е вложил учредителят, конституционният законодател, когато е гласувал този текст на Конституцията. Не може в рамките на вече внесен Законопроект да се прави подобно разделение между текстовете и да се изваждат определени текстове от цялостния Законопроект, и да се подлагат на различни изисквания относно мнозинството, с което са подкрепени. Или Законопроектът като цяло ще получи още в началото три четвърти и ще върви по така наречената „бърза писта“, тоест ще трябва след това всеки един от неговите параграфи или разпоредби да получи същото мнозинство, за да бъде финализиран, или всеки текст, който в някои от четенията, и по-специално във второ четене, не получи мнозинството от три четвърти, след като вече е бил гласуван на първо четене с това мнозинство, той не може да продължи самостоятелно. (Ръкопляскания от ДПС.)

Така че аз възразявам срещу Вашето тълкуване. Този текст не е приет и не може самостоятелно да продължи да съществува. Благодаря. (Ръкопляскания отляво.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Казак, аз не тълкувам, аз дословно възпроизведох разпоредбата на Конституцията и направих препратка към Процедурните правила, приети на Комисията.

Смисълът се съдържа в Процедурните правила. И Вашето възражение приемам за състоятелно, ако то беше направено към момента, в който Народното събрание прие решението за Процедурни правила и начина на гласуване към Временната комисия. (Шум и реплики отляво.)

Текстът е приет. (Реплики.)

Колеги, тук има процедура.

Заповядайте.

БОРИСЛАВ ВЕЛИКОВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги, от името на Парламентарната група на Реформаторския блок и въз основа на чл. 61, ал. 2 от Правилника ни, искам 30-минутно прекъсване на заседанието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Обявявам прекъсване до 10,50 ч.

(След почивката.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Квесторите, моля поканете народните представители! Има неприсъстващи в пленарната зала при всички парламентарни групи.

Господин Местан иска думата.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, колеги! Под формата на процедура ще направя важно изявление. Гласуването на първия параграф изправя конституционната промяна пред тежко изпитание – забавяне с два месеца.

Разбира се, ние приемаме тези конституционни изменения пред всичко заради публичния интерес, а не заради Европейската комисия. Но не може да не държим сметка и за оценката

на партньорите. Ние изразихме принципна позиция по въпроса за поставянето под парламентарен контрол на части от съдебната власт. Но след като не се прие текст, който поставя част от съдебната власт под прекия контрол на парламента, която идея се съдържаше в глагола „изисква доклади”, предвид на различната функционалност на прокуратурата след заседание, което проведохме с експертите от парламентарната група, при положение че субектът на инициативата са представителите на самата съдебна власт, в името на публичния интерес и приемането на цялостния проект с подобаващо мнозинство от три четвърти – 180, ще Ви помоля да подложите този текст – редактирания, като предложение на Комисията, на повторно гласуване. (Шум и възгласи: „Еее!”, „Ааа!”.)

Знам, имах ясно съзнание, че ще се предизвикат и такива реакции. Но в името на компромиса, в името на публичния интерес – точно затова е парламент, може да допусне процедура на повторно гласуване. Още повече че в кулоарите някои колеги заявиха, че не е отчетен коректно вотът им. Разбира се, решението е Ваше. Ако се отхвърли това процедурно предложение за повторно гласуване, което ще даде шанс текстът да получи мнозинство от 180 гласа подкрепа, ние ще вкараме процеса на промяна в Конституцията в доста сложни спорове дали е коректно този текст да мине на четири гласувания, защото и останалите текстове ще се забавят с два месеца, което не беше целта на вносителите на конституционния проект. Движението за права и свободи е доказала, че в името на публичния интерес може да прави компромиси, без значение на епитетите – исторически и тем подобни.

Така че, госпожо Председател, оставям на волята на мнозинството народни представители да подкрепят или не процедурното предложение на Движението за права и свободи за повторно гласуване на текста. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Обратно предложение – господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Това предложение е абсурдно. Имаше две гласувания. Трябва да направим трето. Не може какъвто и да е интерес да седи над Конституцията, над приетите правила, защото Конституцията и именно тези правила защитават в най-голяма степен публичния интерес. Ако сега пренебрегнем и Конституцията, и правилата, по които се ръководим, изобщо смисълът и формата на Народното събрание къде отиват?

Абсурдно е това предложение.

Правя обратно предложение да не изпадаме в такива крайности, в такива зависимости не от Закона, не от Конституцията – от едни съвсем други зависимости.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Уважаем народни представители, по време на прекъсването народни представители заявиха, че по причина на пулта (силни възгласи: „Ааа!”, „Ееее!” от БСП ЛБ) неправилно им е бил отчетен гласът. Във всеки друг случай след нарочно изявление от трибуната са допускани подобни промени. Но предвид на важността на гласуването и отговорността на всеки един народен представител, ще подложа на гласуване направеното процедурно предложение от господин Местан. (Шум и реплики.)

Така или иначе текстът не е получил 180 гласа и във всички случаи ще подлежи на ново гласуване.

Ако обаче резултатът от предстоящото гласуване е различен, бихме преодолели необходимостта от ново гласуване след два месеца, в какъвто смисъл бе изказането на господин Местан.

Подлагам на гласуване предложението на господин Местан да се проведе повторно гласуване на този текст от цялата пленарна зала. (Шум и реплики от БСП ЛБ, реплики от РБ.) Не мога аз служебно да правя промени във вата на народните представители поради причина на пултовете, каквито проблеми имахме и в началото на пленарното заседание. (Силен шум и

реплики от БСП ЛБ. Народните представители Атанас Атанасов, Радан Кънев и Гроздан Караджов искат думата.)

Режим на гласуване.

Успяха ли всички да гласуват? Проблеми с пултовете има ли?

Гласували 189 народни представители: за 130, против 49, въздържали се 10.

Процедурното предложение е прието.

Сега подлагам на гласуване § 1 по доклада на Комисията. Режим на гласуване. (Силен шум и реплики от БСП ЛБ: „Процедура по начина на водене!”)

Ще Ви дам възможност! На всички от ляво и от дясно ще дам възможност за процедура по начина на водене.

Гласуваме § 1 по доклада на Комисията. (Силен шум и реплики от БСП ЛБ.)

Всички народни представители ли са в залата? Гласуваха ли всички?

Гласували 225 народни представители: за 191, против 34, въздържали се няма.

Предложението е подкрепено с повече от 180 гласа.

Господин Ерменков – по начина на водене.

ТАСКО ЕРМЕНКОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги!

Станахме свидетели на недопустими действия, свързани с примера, който Народното събрание дава за спазването на законите, за спазване на процедурите, за спазване на правилата, които самото то е приело! Аз разбирам напъна на колегите от ДПС да покажат, че са съществената, основната, управляваща част в този парламент и че без тях нищо не може да се случи, че е време едни от коалицията да бъдат заменени с други, по-читави! (Смях, оживление.) Това обаче ще бъде смях сред народа!

Вие в момента поставихте всички изменения в Конституцията, които тепърва предстои да бъдат приети, под съмнение, ако бъдат приети, защото превърнахте едно важно гласуване в цирк! Народът няма да Ви прости това! (Единични ръкопляскания и възгласи „Браво!” от БСП ЛБ и шум в дъното на залата.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: По начина на водене – господин Цонев.

ЙОРДАН ЦОНЕВ (ДПС): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми колеги! Правя процедура по начина на водене, защото очаквах от Вас и с други аргументи да припомните на залата и на колегите от БСП, че това не е прецедент в парламентарната практика. Аз ще опресня паметта Ви и паметта на колегите от БСП.

В миналия парламент, не толкова далече, в тази зала гласувахме минимум два пъти, прогласувахме прогласуван вече текст.

И да опресня паметта на колегата Ерменков. Ние от ДПС и Вие от БСП веднъж прогласувахме един от текстовете на Закона за бюджета с подобни, сходни аргументи.

Така че тук патетични прецеденти – как това ще остане в историята и така нататък... Това е нормална парламентарна практика (смях в БСП ЛБ), която не противоречи на Конституцията и законите.

Моля Ви: без излишен драматизъм и патетизъм, защото и без това моментът е достатъчно напрегнат! (Единични ръкопляскания от ДПС. Народният представител Таско Ерменков вдига ръка за лично обяснение. Шум и реплики от ГЕРБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Ерменков беше споменат.

РЕПЛИКИ ОТ ГЕРБ: Нали в процедура?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Колеги, няма разграничение дали в процедура, или в изказвания.

С какво сте засегнат, господин Ерменков?

Заявете го в залата. (Шум и реплики.)

ТАСКО ЕРМЕНКОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги!

Споменаха ме за участие при процедура по прогласуване за не знам кой път по отношение на бюджета, който тогава самият господин Цонев защитаваше и много добре знаеше, че не беше прав. Понеже не му мина от първия път (шум и реплики от ДПС), лично той помоли да бъде прогласувано.

Лично аз не съм гласувал, защото винаги гледам да спазвам правилата такива, каквито са. (Шум и реплики от ГЕРБ и ДПС.)

Това, че е направен тогава прецедент по отношение на бюджета, не оправдава това, че днес по отношение на основния закон на държавата – Конституцията, се опитваме да отворим промени по втория начин, през задната вратичка. Ако някой е свикнал да влиза от там, това не е Българската социалистическа партия. (Смях, реплики и оживление в ГЕРБ и ДПС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: По начина на водене – господин Корман Исмаилов.

КОРМАН ИСМАИЛОВ (РБ): Благодаря.

Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми колеги! Госпожо Председател, обръщам се към Вас с молба. Нека след всяко прогласуване, защото текат важни прогласувания, да пускате и на мониторите как е вървяло прогласуването по групи, защото се правят и тактически ходове, да не подтиквате от място. Така ще се ориентираме в стратегията на отделните парламентарни групи. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Приемам предложението Ви, господин Исмаилов – след всеки обявен от мен резултат ще моля за показване на мониторите разпределението на вота по групи.

Сега има отрицателен вот от господин Божинов.

Първи отрицателен вот на господин Божинов по § 1 – нов, от доклада на Комисията.

ГЕОРГИ БОЖИНОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми колеги народни представители! Гласувах и двата пъти „против“ по дълбоко убеждение. При третото прогласуване, госпожо Председател, имах допълнителни основания. Това е чл. 68, ал. 1 от Правилника, който има ранг на закон за нашата дейност. Там в ал. 1 пише:

„(1) Резултатът от прогласуването се обявява от председателя веднага.

(2) Когато процедурата по прогласуване или резултатът от него бъде оспорен веднага след приключването му, председателят разпорежда то да бъде повторено. Резултатът от повторното прогласуване е о-кон-ча-те-лен.“ (Ръкопляскания и възгласи „Браво!“ от БСП ЛБ.)

Уважаеми дами и господа, тук пред очите на публиката станахме свидетели на онова, което разяжда съдебната система. Тя днес е обект на критика и недоволство в обществото, защото е подложена на тежки външни зависимости и грозни вътрешни взаимни зависимости. Вие потвърдихте днес как в една почивка направихте сделка (ръкопляскания от БСП ЛБ), а колегите от ДПС игнорираха основните магистрални тези, с които обясняваха защо няма да подкрепят този текст, смениха аргументите си в резултат на договорка пред очите на публиката! Това разяжда съдебната система! Това, което направихте днес, е предпоставка, за да няма никакво доверие към онова, което ще направите оттук нататък! (Ръкопляскания и възгласи „Браво!“ от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Лазаров, слушаме доклада.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Предложение от народния представител Петър Славов.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение на народния представител Радан Кънев, Иван Иванов и група народни представители.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение на народните представители Атанас Атанасов, Радан Кънев и група народни представители:

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение на народните представители Радан Кънев, Иван Иванов и група народни представители.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение на народните представители Радан Кънев, Иван Иванов и група народни представители.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

По § 1 по вносител – предложение от народния представител Борислав Борисов, Кирил Цочев и група народни представители:

„В чл. 129, ал. 1 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет.”“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на народния представител Борислав Миланов, Никола Ханджийски и група народни представители.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение от народните представители Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и

допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложения на народния представител Радан Кънев, Иван Иванов и група народни представители.

Комисията не разгледа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение от народния представител Георги Кадиев.

Комисията подкрепя по принцип предложението, като т. 1 е отразена на систематичното й място в чл. 130а, ал. 5, т. 2.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 1, който става § 2:

„§ 2. В чл. 129 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „дължност от” се добавя „съдийската, съответно прокурорската колегия на”.
2. В ал. 2, изречение първо след думите „по предложение на” се добавя „пленума на”.
3. В ал. 3 в текста преди т. 1 след думите „с решение на” се добавя „съдийската, съответно прокурорската колегия на”.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Дебатът е открит.

Моля народните представители, които желаят да вземат отношение, да заявят това.

Господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми народни представители, странно е всичко, този фарс, който се случва тук – толкова много предложения и няма желаещи да ги защитават от самите вносители. Даваме доста добър пример как функционира Народното събрание и после се чудим защо то има този авторитет. Внасят се някакви предложения сериозно, упражнява се право на законодателна инициатива и тези, които ги внасят, не ги защитават.

Странен начин на участие в Народното събрание.

Ние от “БСП лява България” сме против разделянето на две така наречени „колегии на Висшия съдебен съвет”, защото Висшият съдебен съвет е орган за управление на съдебната власт, орган за администриране и няма място професионалната биография на неговите членове да бъде критерий при разпределение, защото това противоречи на непроменен принцип на Конституцията, че във Висшия съдебен съвет участват и преподаватели по право, и адвокати. Това е нормално, защото обществеността трябва да има присъствие, независимо дали е присъствие, постигнато по линия на магистратските квоти, или на парламентарната квота. Защото разбирането за колегия е неприсъщо за такъв тип орган. Другото би означавало и Народното събрание да направи свои колегии, Министерският съвет да направи една силова колегия или силовашка колегия за от branата, вътрешните работи и правосъдието, и една земеделско-екологична колегия и тя да измества решенията по същество на конституционния орган.

Разделянето на такъв принцип ще доведе до затваряне на системите вътре в себе си – съдийската и прокурорската система, ще намали вътрешния взаимен контрол и възпиране. Именно заради това органът е от 25 души – за да има повече мнения. Пороците на съдебната система ще се упражняват по-лесно, когато органите са по-малки. Много по-лесно ще е

въздействието в един орган, който е от 10 – 15 души, отколкото 25. Очевидно това противоречи на прогласения принцип за реформата. Много по-малко прозрачност ще има в правилата на действие на тези органи, ще се затрудни администрирането на съдебната власт. Тяпърва ще има един дълъг процес на пренастройване. В крайна сметка внесените предложения са компромис, не знам дали исторически, или компромис, който по никакъв начин не отговаря на онова, което беше прогласено в Стратегията за реформа на съдебната власт. Това връща функционирането на управлението на съдебната власт назад.

Има и някои странни предложения, които ще си позволя да коментирам.

Не мога да разбера как има народни представители, които искат да се отмени правото на прокуратурата да предприема действия за отмяна на незаконосъобразни актове. Това предложение е направено от народните представители Атанасов, Кънев, Корман Исмаилов, Иван Иванов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: То не е обсъждано, тъй като е извън обсега.

МИХАИЛ МИКОВ: То не е обсъждано, но как може, госпожо Председател, да има народен представител, който да предложи прокуратурата да няма инициатива за отмяна на незаконни актове на общинските съвети, на кметовете? Тоест да остане състоянието, при което прокурорът ще седи и ще гледа как се приемат незаконосъобразни актове и няма да реагира. Това са граничещи с абсурда предложения.

Уважаеми народни представители, компромисът, наричан „исторически”, сигурно ще даде историческо мнозинство за приемането на тази промяна в Конституцията, но то ще създаде условия за исторически регрес в това, което България е правила по Глава „Правосъдие и вътрешни работи”, което е предмет на верификация и партньорство от Европейската комисия.

Ние от „БСП лява България” ще гласуваме против това, защото смятаме, че то връща България назад, не води до реформиране на системата, а напротив – води до още по-голямо задълбочаване на проблемите в нея. Благодаря Ви. (Ръкоплясания от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Миков?

Реплика – господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми дами и господа, вземам реплика за това, което чух от господин Миков, за да му обясня. Той трябва да чете систематично текстовете. Едно от предложенията на Венецианската комисия се състои именно в това да се направят такива законодателни промени, че българската прокуратура да дойде в новото време, господин Миков. Защото този текст, че „предприема действие за отмяна на незаконосъобразни актове” е от онова време, в което прокуратурата упражнява така наречения „общ надзор”, наричана от някои колеги „общ позор”. Но това е друга тема.

Искам съвсем професионално да Ви кажа защо трябва да бъде отменен този текст, макар че Комисията не го разгледа, защото счете, че е извън обхвата. Тъй като в следващата т. 6 на чл. 127 е предвидено, че прокуратурата в предвидените със закон случаи участват граждански и административни дела. Тоест Народното събрание, приемайки определен закон, счита, че прокуратурата трябва да има правомощие да започне или да участва в някакъв вид административно или гражданско производство и дава това правомощие на прокуратурата, а не с този текст, който дава възможност във всеки един случай прокуратурата да се намеси, включително и в търговски спорове.

Трябва ли да се намесва прокуратурата в търговски спорове, питам аз?

А за това, което казахте – за актовете на местната власт, те подлежат на обжалване, от една страна, пред областния управител, а от друга страна, пред административните съдилища.

Има си предвиден механизъм за контрол върху тези актове. Така че всичко това, което говорите, е абсолютно несъстоятелно и показва, че сте останали във времето преди 1989 г. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика?

Дуплика, господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, уважаеми господин Атанасов, не става въпрос за търговски спорове. Става въпрос за отмяна на незаконосъобразни актове на изпълнителната власт – централна и местна! (Реплика от народния представител Атанас Атанасов.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Миков, извън обхватата на Законопроекта е...

МИХАИЛ МИКОВ: Добре, сега имам ли право на дуплика?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Имате, разбира се, но...

МИХАИЛ МИКОВ: Той ми прави реплика. Защо не му казахте, че репликата му е извън обхватата?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Защото Вие повдигнахте въпроса в изказването си.

МИХАИЛ МИКОВ: Госпожо Председател, тук се говорят спекулации, заблуждава се Народното събрание и ние да си мълчим?! Няма да си мълчим! Защото става въпрос за намеса на прокуратурата при незаконосъобразни актове на изпълнителната власт – централна и местна!

И то е съвсем различно от правото на участие в административни и граждански дела! Няма нищо общо едното с другото! В единия случай става въпрос за спор за интереси пред съд, в другия случай става въпрос за незаконосъобразни действия, които много често са продиктувани от корупционни предпоставки, от някакви нелегални, извънзаконови, корупционни причини! Защо искате прокуратурата да бездейства?!

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ, от място): Защото всички актове подлежат на съдебен контрол!

МИХАИЛ МИКОВ: Смятам, че това само затвърждава посоката, в която се движи мнозинството – регрес и по-малко върховенство на закона в България! Благодаря Ви. (Частични ръкопляскания от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: По начина на водене – господин Казак.

ЧЕТИН КАЗАК (ДПС): Благодаря, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми колеги, уважаема госпожо Председател! По-рано в днешното заседание проведохме изрично гласуване, с което решихме текстове, за които Комисията е счела, че са извън обхватата на първоначално внесения Законопроект, да не се обсъждат и да не се гласуват. Затова Ви моля, когато видите, че даден народен представител започва да обсъжда подобни текстове, просто да го прекъсвате, за да не губим излишно парламентарно време. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Казак, това правех и до момента по отношение на неподкрепени, тоест на неразглеждани текстове в Комисията. Явно не е достатъчно само да се намесвам, а направо да отнемам звука. Но мисля, че сме достатъчно отговорни, за да не се стига до подобна процедура.

Господин Попов – по начина на водене.

Вие ще предложите обратното.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, уважаема госпожо Председател.

Аз също Ви призовавам да се спазват правилата и Правилникът за организацията и дейността на Народното събрание, само че до този момент не наблюдаваме това нещо, което се изрази в току-що потретеното гласуване на приетия вече текст.

Онова, което говори тук колегата Атанасов, също беше извън обхвата, но не последва забележка от Ваша страна към неговата реплика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Само че то беше реплика на основното изказване, в което се коментира неговото предложение, господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ: Но също излизаше извън обхвата на приетите от Комисията предложения по Конституцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви.

Ще се съобразя с направената забележка. Стриктно ще следя за изказванията – дали попадат в обхвата на Законопроекта и дали са по предложенията, които са дебатирани от Комисията.

Господин Белемезов – за изказване по Вашето предложение, което е разглеждано, но не е подкрепено от Комисията.

СВЕТОСЛАВ БЕЛЕМЕЗОВ (АБВ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми дами и господа народни представители! Уважаема госпожо Председател, АБВ оттегля своето предложение, като мотивите за нашето решение са следните.

АБВ подкрепя функционалното разделяне на Висшия съдебен съвет на колегии, така че съдии да организират дейността на съдии, респективно прокурори и следователи да организират дейността на прокурори и следователи.

Нашето виждане бе пленумът да запази общите си функции, за да не се капсулират отделните общности. С това предложение на АБВ на пленума се възлага упражняване на конституционно установената компетентност по отношение на управлението и организирането на съдебната система. То следва изцяло принципите и конструкцията на Проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, внесен от АБВ в началото на годината.

Идеята на АБВ за самостоятелни колегии, които да предлагат решения на пленума на Висшия съдебен съвет, първоначално срещна сериозна подкрепа. Впоследствие, особено след доклада на Венецианска комисия, по-сериозна подкрепа среща предложението за изцяло самостоятелни колегии. И към настоящия момент няма отговор на въпроса: с какво разделянето на Висшия съдебен съвет ще допринесе за реформата в правосъдието? Разглеждаме го единствено като първа стъпка в посока съдебна реформа.

Тъй като ние сме съносители на разглеждания сега Проект за изменения в основния закон и подкрепихме функционалното разделение на колегии, така както е по вносител, заявявам оттеглянето на това наше предложение. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики?

Първа реплика – господин Чавдар Георгиев.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги, уважаеми господин Министър! Уважаеми колега Белемезов, да, Вие можете да оттеглите Вашата воля, но под това предложение са се подписали много Ваши колеги и докато ние не чуем, че те също го оттеглят, мисля, че не е редно... (Оживление в ГЕРБ и ДПС, възгласи: „Еее!“.)

Аз изразявам мнение на база на Правилника, колеги. (Реплики: „Стига!“.)

Точно така, няма „стига“ – трябва да спазваме Правилника, който сме приели.

Това предложение, между другото, беше наистина компромис, който лявата част можеше да подкрепи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Е нали сте против разделянето изобщо?

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: С Вашето оттегляне лично, тъй като не знам фигурата да има упълномощаване на определен народен представител от другите народни представители, Вие създавате предпоставки част от лявата група да не може да подкрепи неща, които са разумни. Това беше наистина разумно предложение и ние можехме да го подкрепим. Философията за разделяне на един орган, определен от Конституцията, на три нови органа е погрешна. Затова Ви приканвам предложението на колегата Белемезов да не се счита за оттеглено и да се подложи на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика – господин Ерменков.

ТАСКО ЕРМЕНКОВ (БСП ЛБ): Господин Белемезов, аз също Ви призовавам да не оттегляте своето предложение, защото в противен случай ще се получи това, което е най-големият протест на чиновника: „Господин Началник, и аз имам собствено мнение, но не съм съгласен с него”.

Много Ви моля, оттеглете оттеглянето и дайте да гласуваме това Ваше предложение. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Трета реплика? Няма.

Дуплика – господин Белемезов.

СВЕТОСЛАВ БЕЛЕМЕЗОВ (АБВ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги, уважаеми господин Георгиев! Всъщност първото изречение, с което започнахме, е, че АБВ оттегля своето предложение, с което смятам, че напълно отговарям на поставения от Вас въпрос и реплика в хода на дебата. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Други народни представители?

ДИМИТЪР БАЙРАКТАРОВ (ПФ, от място): Процедура.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Заповядайте, господин Байрактаров.

ДИМИТЪР БАЙРАКТАРОВ (ПФ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Видно е, че не се води дебат по същество, а по текстове, които изобщо не подлежат на обсъждане. Лявата част, разбрахме, всички ще гласуват против. Колегата ще го помоля друг път, като става да се изказва – млад сте, по-бързо ходете, за да пестим време. (Смях.)

Искам прекратяване на разискванията. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Обратно становище?

Господин Хайтов.

ЯВОР ХАЙТОВ (БДЦ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми наши преподаватели по Конституционно право! Правя обратно предложение и моля да не подлагате на гласуване това предложение. Ние приемаме Конституцията на републиката. Нека свободно всички народни представители изразят своето виждане по отделните текстове и като цяло!

Моля Ви да не приемаме предложението на колегата Байрактаров!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Хайтов, Вие много добре знаете, че след като е направено такова искане, няма как да не го подложа на гласуване. Съгласна съм с Вашето мнение, че когато се обсъждат изменения и промени в Конституцията, не е редно да се отнема възможността на народни представители да изложат своите тези по предложениета.

Подлагам на гласуване предложението на господин Байрактаров за прекратяване на разискванията по § 2 от доклада на Комисията.

Гласували 205 народни представители: за 55, против 80, въздържали се 70.

Предложението е прието.

До момента заявка за изказване е направил господин Попов.

Имате думата.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми колеги, уважаеми преподаватели! Разделянето на Висшия съдебен съвет на две колегии няма да разреши действителните проблеми в съдебната власт като дисбаланс в натовареността на съдилищата, обективно разпределение на делата, бързина и качество в процес. По какъв механизъм едните от членовете ще отидат в едната колегия, а другите в другата? Като пример: главният прокурор, който е бил над 20 години съдия, а от 3 години е главен прокурор, по какъв механизъм и принцип ще отиде в едната или в другата колегия? Има редица примери с членове на Висшия съдебен съвет, които сега са членове на Висшия съдебен съвет. Това, уважаеми колеги, ще капсулира още повече двете колегии, ще ги направи още повече самодостатъчни. Със структурни изменения, доколкото може да се каже изобщо, че те са структурни, не може да се постигне качествен възход.

Да Ви попитам: кой избра тези членове на Висшия съдебен съвет, а сега искате да ги смените? Тук е голямата битка за овладяване на креслата във Висшия съдебен съвет. Това е целта на тези промени, които се гласуваха въпреки Правилника – овладяване на креслата във Висшия съдебен съвет.

Ние от Парламентарната група на “БСП лява България” не можем да участваме в този алъш вериш, не можем да си правим експерименти с Конституцията, защото Конституцията не е бакалския тефтер на Филип Златанов, не може да се драска и да се добавят всякакви приумици и експерименти. Трябва да се ръководим от началата, които са записани в тази свещена за всеки, поне за вски юрист, книга.

Тези предложения, тези промени няма да доведат до нищо добро. Облекли сме, облекли сте тези промени в благовидната дреха на реформа, тоест обществото да има по-голямо доверие в съдебната власт. След много кратко време обществото ще види, че са безплодни. И не доверието към съдебната власт, към институциите в България, в това число и към парламента, ще се засили многократно. Сега Вие го доказахте с нарушаване на процедурата и правилника, като три пъти гласувахме едно предложение. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви, господин Попов.

Реплики? Няма.

За изказване – господин Чавдар Георгиев.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги, уважаеми господин Министър! Така наречената конституционна реформа за съдебната власт ни бе предоставена като нещо велико, голямо...

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Не сме на първо гласуване.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: Спокойно, колега Лазаров.

...като един исторически компромис, а в крайна сметка виждаме, че тази реформа е всъщност един голям пазарлък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: По § 2 от доклада очаквам изказване.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: Точно по § 2 говоря.

Отгоре на всичко е на път да стане един голям исторически провал. Това ще е провал, защото, ако разделим един конституционно определен орган, какъвто е Висшият съдебен съвет, на три нови органа, забележете – пленум и две колегии, ще направим такъв хаос в съдебната власт, който след това с години няма да може да се поправи. Такъв пазарък ще доведе до едно безобразие. Казвам го директно – безобразие в съдебната власт.

Защо ние от “БСП лява България” няма да подкрепим тази конституционна промяна?

Първо, защото тя е противоконституционна сама по себе си. Справете се с решенията на Конституционния съд, който казва, че в съдебната власт има определено устройство, определени органи, които са с определена компетентност, и всяка промяна, водеща до това да изземваме функции на даден орган...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Георгиев, това изказване е за първо четене по принцип философията и обхвата на Законопроекта.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: Не, не. Това изказване е във връзка с разделянето на двете колегии, госпожо Председател.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Много Ви моля. Колеги от Вашата група ми направиха бележка стриктно да прилагам Правилника и аз се съгласих с тях.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: Точно така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Ако не се съобразите с препоръката ми да говорите по текста, ще Ви отнема думата.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: Аз съм против това да има две колегии и ще Ви кажа, че философията на този текст почива на принципа „Разделяй и владей!”. Има определени задкулисни фактори, които искат чрез това разделяне да имат по-добър контрол върху органите в съдебната власт. Това е очевидно. Ако ние гласуваме този текст, ще допуснем това задкулисие в съдебната власт. Не е ли ясно? Какво ще доведе това разделение от гледна точка на подобряване функционалността на системата? Абсолютно нищо. Ще я обърка, ще създаде само хаос. Нито правораздаването ще става по-бързо, нито правата на гражданите и юридическите лица ще се защитят по добре.

Това показва, че предлаганият текст от уважаемите колеги е безсмислен, нецелесъобразен и вреден като конституционен текст, ще обърка съдебната власт. И ние сме имали ясна и последователна политика за това. И сме Ви предупреждавали от самото начало: не правете такава съдебна реформа!

Ние не сме против това да положим усилия да подобрим работата на органите на съдебната власт. Очевидно е, че има въплюща необходимост, но не по този начин. Това е пагубен за съдебната власт начин, но явно няма чуващост, уважаема госпожо Председател! (Шум и реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Аз Ви слушам много добре и чух абсолютно всичко.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: Благодаря Ви за което. (Шум и реплики.)

Явно колегите не разбират какво пагубно решение ще се приеме в момента.

Единствената ни надежда може би остава разумът на Конституционния съд, който да се произнесе дали тези промени са конституционно съобразни или не. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви, господин Георгиев.

Има ли други народни представители, които желаят да се изкажат?

Господин Радан Кънев.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, господин Министър, колеги!

Действително, това е първият от двата параграфа, които уреждат по същество разделянето на Висшия съдебен съвет на две части и с неговото евентуално гласуване това разделяне вече става факт, независимо от нуждата от сериозно прецизиране, което е в следващия параграф на Законопроекта, така че тук е и място разделянето да бъде сериозно защитено, тъй като, освен че това е воля на мнозинството, ако съдим по подписите, които бяха събрани – на квалифицирано мнозинство в парламента, други сериозни аргументи слабо са представени на българската публика и на избирателите, които стоят зад нас.

По тази причина искам да обърна внимание, че една от основните причини да се настоява за това разделяне на Съвета е философията за борба с корупцията в съдебната система, която е залегнала в този конституционен Законопроект. Не е единствено това, но в голяма степен е това.

На първо място, съдът следва да бъде независим. Това произтича и от всички аргументи, които чухме до момента в залата, от всички международни актове, които формират демократичната общност и, разбира се, от българската Конституция.

Съдът при това следва да бъде независим в степен: съдиите, избрани от съдии, но това е вече тема на следващия параграф, да имат мнозинство в съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, като по този начин се гарантира независимостта. И тук възниква големият въпрос: ако са независими, не са ли съдиите напълно безконтролни – нещо, за което Вие отдясно ще кажете: „Атакувате прокурорите в България за тоталната безконтролност”?

Тук, колеги, има един дребен, но изключително важен детайл: в България има прокуратура. И тази прокуратура във всеки един момент е свободна и длъжна да разследва българските съдии за корупция. Затова казах, че моят акцент на изказването ще бъде върху ефекта върху борбата с корупцията.

Когато прокурорите бъдат отделени от съдиите, те, първо, запазват в цялост тези свои задължения и правомощия – да разследват срещу корупция, но, второ, получават сериозна вътрешна независимост на волята, когато разследват корумпирани съдии, защото ако прокурорите участват в назначаването на съдии, възниква съмнението – биха ли те разследвали, или биха положили чадър върху съдия, магистрат, в чийто избор са допринесли, евентуално лобирали, евентуално участвали в договорки? Говоря директно, така както се случва. Разбира се, прокурор или подчинен на прокурор, който е участвал в избор на съдията X, ще бъде леко въздържан при неговото разследване за корупция, ако щете, и защото носи своя персонална отговорност за избора на този човек.

Но има и друг аргумент: ако съдиите участват в избора на прокурорите, независими ли са тези прокурори да ги разследват за корупция? И естественият отговор е: „Не”. Ако кариерното ти развитие зависи от даден съдия, много е трудно ти да започнеш срещу този съдия разследване за корупция.

По тази причина, колеги, разделянето на Висшия съдебен съвет на съдийска и прокурорска квота дава и отговорности, и свобода, и независимост и на българския съд, и на българската прокуратура, като драматично увеличава шансовете за разследване на съдии за корупция.

По отношение на контрола и възможностите за разследване на прокурори за корупция ще говоря там, където му е мястото, тоест в параграфа, уреждащ двете отделни колегии. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Първа реплика – господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Господин Министър! Уважаеми господин Кънев, заблуждаваме залата. Членовете на Висшия съдебен съвет не са нито прокурори, нито съдии, нито адвокати, нито научни работници. Те са членове на постоянно действащ орган. Когато бъдат избрани в това си качество, те губят качеството си на прокурори и съдии. Те не участват в съдебни заседания, те не пишат обвинителни актове, което са правила може би преди това, докато са членове на Висшия съдебен съвет.

Вашето изказване изцяло ляга на презумпцията, че членовете на Висшия съдебен съвет, избрани от прокурорската квота, са прокурори. Ама не са прокурори, бе, уважаеми госпожи и господа! Те имат биография, преди да бъдат избрани, но могат да бъдат отпреди и адвокати, могат да бъдат съдии, могат да бъдат и научни работници по право.

И членовете на Висшия съдебен съвет по никакъв начин не са нито съдии, нито прокурори! Това е дълбоко погрешно разбиране, което се поставя в основата на такъв тип разделение. Те са длъжни по закон да напуснат другата си магистратска функция и за времето, в което те са членове на Висшия съдебен съвет, както ако един съдия стане народен представител – престава да бъде съдия. Да обясня по просто. Ако стане министър един прокурор – престава да бъде прокурор. Той изпълнява друга функция и не знам как той разследва съдии – бившият прокурор, член понастоящем на Висшия съдебен съвет. Това е дълбоко заблуждаващо разбиране. Откъсването от предишната му функция е категорично изискване на закона. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика – господин Попов, трета – господин Георгиев.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Аз днес след изказването на колегата Кънев разбрах две много интересни неща – първо, че Висшият съдебен съвет е правораздавателен орган.

И, второ, че за да се борим с корупцията, следва да разделим на прокурорска корупция, съдийска корупция и корупция на пленума. Това Вие току-що казахте, колега Кънев, и ми е много интересно как ще се борим така поетапно, разделяйки тази корупция – на прокурорска, на съдийска и на пленум. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Трета реплика – Чавдар Георгиев.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Уважаеми колеги Кънев, този текст показва Вашата мимикия по целесъобразност, ако мога така да се изразя. Правите-струвате, все гледате да обосновете, че единствено и само разделянето на Висшия съдебен съвет на две колегии може да бъде панацеята за проблемите в съдебната власт. Ама, Вие сериозно ли си го вярвате това?

И отгоре на всичко прокрадвате темата, че – да, ето това е и мнението на нашите европейски и други партньори. Ама, нищо подобно няма! Хората едва ли не са вдигнали ръце от нас и казват: „Каквите и да е промени правете, защото наистина съдебната власт не функционира добре”.

И Вие измислихте разделение на Висшия съдебен съвет на две колегии. До нищо няма да доведе това! Абсолютно нищо! Ще направи и прокурорите, и съдиите по-зависими, не по-независими, от по-малък състав хора, които ще ги кадруват.

И аз не виждам как това не го разбирате Вие, а ми говорите, че това било единствената предпоставка за борба с корупцията. Напротив, Вие я узаконявате. Вие създавате предпоставки, рискове за още по-голяма корупция.

И Ви моля да бъдете по-откровени. Не може на черното да казвате бяло!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Дуплика – господин Кънев.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, колеги! По отношение на качеството на членовете на Висшия съдебен съвет не изхождам от презумпцията, че те са действащи съдии и прокурори, а от наблюденията, които ние всички имаме върху дейността на органа през сравнително дългия период, в който той е постоянно действащ и съответно членовете му не са действащи съдии и прокурори, както и от трайната практика те да се възползват от правото след края на мандата си във Висшия съдебен съвет да се върнат на предишната си месторабота като съдии или прокурори – тази част от тях, които са избрани в това качество. Така че тук не става въпрос за спор по въпроса каква им е функцията, докато са членове на Висшия съдебен съвет, а за практики в рамките на Висшия съдебен съвет и след неговото напускане. Нищо повече.

По отношение на борбата с разделната корупция, господин Попов, много ми хареса изразът, защото Вие напипахте и дори по-добре от мен изразихте каква е ползата от подобно разделяне. Тук до голяма степен отговарям и на господин Георгиев. Да, демократичната и правовата държава се градят на взаимния баланс и контрол между функционално независими органи на власт. Да, функционалното разделяне на съдии от прокурори, както много други форми на разделяне на властови правомощия, всъщност допринасят в огромна степен за ефективност, отговорност и за контрол и борба с корупцията.

А дали е панацея? Бога ми, в никакъв случай разделянето на Висшия съдебен съвет не е панацея. Напротив, има всички предпоставки днес в тази зала то да бъде гласувано във вариант с много, много спорна полза. И тук съм съгласен с Вас. Но по принцип промяната на Конституцията нито е правосъдна реформа, нито може да бъде правосъдна реформа, камо ли панацея. Тя е възможност за отключване както на законодателен процес, на същинска реформа, така и за осъществяване на въпросния контрол между функционално независими органи на власт, който контрол, ефективно осъществен контрол да намали корупцията. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Други народни представители за изказване?

Заповядайте, господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря, госпожо Председател.

Бяха казани много съществени аргументи. Аз искам да добавя още един. При сега функционирация Висши съдебен съвет и начина, по който той се структурира и избира, една от страните в наказателния процес – прокуратурата, обвинението, по закон има своя квота. Допустимо ли е пред независимия съд да се явяват две страни, една от които има квота в кадровия орган и има възможност да влияе върху кадровите решения на независимия съд?! Ето това е разковничето. Заради това трябва да бъдат разделени, за да има независима кадрова политика в двете съставни части на съдебната власт. И срещу това аргументи няма! (Шум в блока на БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма.

Други изказвания? Няма.

Дебатът е закрит и преминаваме към гласуване.

Предложението за редакция на чл. 129, ал. 1 по § 1 на вносителя от групата на АБВ е оттеглено, поради което следва да се гласува само предложението на Комисията, което е в подкрепа на § 1 по вносител с преномерация на § 2 и в редакция по доклада на Комисията.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията в подкрепа текста на вносителя на § 1, който става § 2, в редакцията по доклада на Комисията.

Гласуваме § 2 по доклада на Комисията.

Гласували 231 народни представители: за 196, против 35, въздържали се няма.

Предложението е прието.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Предложение от Явор Хайтов, Румен Йончев и група народни представители:

Комисията подкрепя по принцип предложението по т. 1 и не го подкрепя по т. 2:

,,2. Алинея 5 се изменя така:

,,(5) Заседанията на Висшия съдебен съвет се председателстват от представляващия Висшия съдебен съвет.”

Предложение от народния представител Петър Славов.

Комисията подкрепя по принцип предложението, като т. 2 е отразена на систематичното ѝ място в чл. 130а, ал. 3 и 4.

Предложение от Борислав Борисов, Кирил Цочев и група народни представители.

Комисията подкрепя по принцип предложението по т. 1 и не го подкрепя по т. 2 и 3:

,,2. В ал. 5 изречение първо се изменя така: „Министърът на правосъдието участва с заседанията на Пленума на Висшия съдебен съвет и може да изразява становища по въпроси от компетенцията на Пленума.

3. В ал. 6 в началото се добавя: „Висшия съдебен съвет се състои от Пленум и две колегии. Пленумът на”.”

Предложение от народните представители Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов.

Комисията не разгledа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение на Радан Кънев, Иван Иванов и група народни представители.

Комисията не разгledа предложението на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Предложение от народния представител Георги Кадиев – в чл. 130 ал. 5 се отменя.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 3:

,,§ 3. В ч. 130 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думите „Народното събрание” се добавя „с мнозинство две трети от народните представители” и се създава изречение второ: „Членовете на Висшия съдебен съвет се избират при условията на чл. 130а, ал. 3 и 4 и по ред, определен със закон.

2. Ал. 5, 6 и 7 се отменят.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Изказвания по § 3 от доклада на Комисията?

Заповядайте, господин Хайтов.

ЯВОР ХАЙТОВ (БДЦ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, уважаеми дами и господа народни представители! Моля Ви да подкрепите направеното от народните представители от Български демократичен център и Народен съюз предложение – 11 от членовете на Висшия съдебен съвет да се избират от Народното събрание с мнозинство две трети от народните представители.

Мотивите са, че преди няколко месеца имахме възможност да изберем главен съдебен инспектор. Това е орган към Висшия съдебен съвет. Тогава събрахме мнозинство от две трети. Практически, когато избираме по-горния орган, какъвто е Висшият съдебен съвет, нормално и логично е да търсим отново такова мнозинство, а именно две трети от всички народни представители.

На второ място, като довод, с който Ви моля за подкрепа, е фактът, че това е едно от изискванията и на Венецианската комисия, както наричаме Европейската комисия за демокрация чрез право, която следи за конституционното спазване на всички приети нормативни актове.

Не на последно място Ви моля да отчетете и факта, че избирайки членове на Висшия съдебен съвет с две трети от народните представители, практически лишаваме от възможност която и да била парламентарна група, партия да упражнява еднолично избор върху членове на този изключително важен орган, а това предполага и определен елемент на политически консенсус, какъвто ние показахме, когато избрахме главен съдебен инспектор.

По отношение на ал. 5, която Комисията не подкрепя – председателят Лазаров ми подсказва за нея. Отново Ви моля за подкрепа и отново се обосновавам на факта, че това е едно от изискванията на Венецианската комисия. Нека да си дадем ясна сметка, че министърът е политическо лице. Какво прави той и защо участва при заседанията на Висшия съдебен съвет, така да се каже, върховният орган на съдебната система? Това е начин, по който ние демонстрираме, че не желаем политиката и политическите виждания, тежнения да се намесват в този изключително важен орган – Висшия съдебен съвет. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплика?

Господин Янков – първа реплика.

КРАСИМИР ЯНКОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, господин Министър, уважаеми колеги народни представители!

Господин Хайтов, аргументирайки предложението, не е нужно да подвеждаме аудиторията и да въвеждаме в заблуждение народните представители. Венецианската комисия няма изисквания и ние, четeйки докладите на Венецианската комисия, не сме задължени, а имаме становище.

Аргументацията за избор на членовете на Висшия съдебен съвет с две трети от Народното събрание е достатъчна за всеки един от нас. В парламентарната група на “БСП лява България” сме го обсъждали и имаме конкретно становище. В большинството си сме готови да подкрепим такова предложение. Нека не заблуждаваме, че някой друг ни диктува, защото решението, което ще вземем при гласуването, трябва да е все пак информирано, а не плод на дълбоко наше заблуждение. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Няма.

Дуплика – господин Хайтов.

ЯВОР ХАЙТОВ (БДЦ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми господин Янков, доволен съм от това, което казахте и особено в частта му, в която заявихте, че “БСП лява България” ще подкрепи това наше предложение.

По отношение на това, че си позволявам да подвеждам Народното събрание – опазил ме Бог! Тук заседават авторитетни парламентаристи с изключителен стаж и опит и едва ли аз бих могъл да подведа тези достолепни хора.

Не забравяйте, изтъкнах три мотива: становището на Венецианската комисия е само един от тези три мотива, така че отново Ви моля за подкрепа. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: За изказване думата искаха господин Славов, господин Попов и господин Белемезов.

ПЕТЬР СЛАВОВ (РБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, ще бъда съвсем кратък. Предложениета, които съм направил, са в същата посока – да имаме две трети мнозинство за избор на така наречената „парламентарна квота”, тоест представителите, които парламентът избира във Висшия съдебен съвет.

Другото предложение – изрично да бъде разписан прекият избор на представителите на съдебната власт, тоест да няма възможност за опосредения избор чрез делегатски събрания, който придоби в последно време доста, бих казал, негативен образ.

Думата взимам основно, за да направя редакционно предложение. Комисията е подкрепила моите предложения по принцип. Това, което липсва и което не виждам в окончателния текст, е думите „с мнозинство две трети от всички народни представители“. Комисията е предложила да бъде „с мнозинство две трети от народните представители“.

Редакционното ми предложение е да има думата „всички“ пред народни представители. Ако направите справка в Конституцията, ще видите, че навсякъде в основния Закон, където се говори за мнозинство или по-точно за квалифицирано мнозинство, навсякъде се казва „от всички народни представители“. Предлагам Ви да спазим тази редакция в името на точността, и за да няма никакво съмнение при съответните гласувания по-нататък – дали става дума за присъстващите в залата народни представители и всички народни представители. Мисля, че това е издържано и в духа на Конституцията, по-нататък ще видите – и по отношение на избора на Инспектората съм направил същото предложение: да спазим тази систематичност в основния ни Закон, която и сега съществува. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Славов?

Други народни представители за изказване?

Господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми народни представители! Мисля, че предложението за мнозинство две трети от народните представители, наречената „квота“, на практика ще доведе до дисфункция на Висшия съдебен съвет. Може и това да целите – не знам!

Имаме скорошен пример с избора на главния инспектор. Колегата Хайтов спомена, че сме го били избрали, но след колко време? Три години. Три години не можехме да направим избор на главен съдебен инспектор заради това мнозинство.

Тази фрагментираност на Народното събрание, на парламента няма да доведе до по-голяма представителност – тези две трети. Напротив, ще доведе до по-големи пазаръци, на каквито бяхме свидетели преди малко в почивката.

Другият ми въпрос е към вносителите и го правя под формата на изказване: защо само парламентарната квота? Ами останалите квоти? Там кворумът е твърде нисък. Нима те имат по-малка представителност или по-занижени функции от членовете, които са избрани от парламента? Защо ги сепарираме? Защо от Народното събрание с две трети мнозинство, а от останалите квоти нямате изискване за такова мнозинство?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Попов? Няма.

Господин Белемезов.

СВЕТОСЛАВ БЕЛЕМЕЗОВ (АБВ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми дами и господа народни представители! Убедени сме, че препоръката,

отправена нееднократно към нашата страна за промяна на мнозинството при избор на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание, трябва да намери място в основния закон. По този начин ще гарантираме, че членовете на Висшия съдебен съвет от парламентарната квота, въпреки че са избрани от Народното събрание, ще са равно отдалечени от всички политически партии и техният избор ще е резултат на притежавани професионални качества. Неслучайно подобно предложение е направено и от други парламентарни групи.

В останалата част ние сме заявили с особено мнение по председателстването на пленума и колегиите в израз на друго разбиране за законодателна симетрия. Нашата идея за ротация при председателстването на пленума и колегиите не срещна подкрепа. Комисията подкрепи текста по вносител, а не предложенията от нас. Предложихме министърът на правосъдието да участва в заседанията на пленума и да изразява своите становища поради разбирането ни, че не бива да се отива в другата крайност и да се оставя изпълнителната власт да бъде мълчалив свидетел на ставащото в съдебната.

В Комисията надделя текстът по вносител и това също е допълнителна наша аргументация, чрез която ние оттегляме предложението по т. 2 и 3. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики?

Изказване – господин Кадиев.

ГЕОРГИ КАДИЕВ (нечленуващ в ПГ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър! Уважаеми колеги, бих Ви призовал да подкрепите предложението за избор чрез две трети от народните представители, тъй като наистина е възможно това да доведе до повече търгашества, но в същото време ще доведе и до избор на по-консенсусни фигури.

Причината обаче да изляза тук, отпред, е предложението, което съм направил, и то е в чл. 130 ал. 5 да бъде отменена. Член 130, ал. 5 в момента звучи така:

„(5) Заседанията на Висшия съдебен съвет се председателстват от министъра на правосъдието и той не участва в гласуванията.“.

Въсъщност това, което предлагам, е същият текст да бъде пренесен в чл. 132, като бъде добавено, че ако отсъства министърът на правосъдието, той се замества от председателя на Върховния касационен съд.

Комисията е приела това предложение, за което благодаря и Ви призовавам да гласувате. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВАН К. ИВАНОВ: Реплики? Няма.

Други изказвания?

Народният представител Михаил Миков. Имате думата.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаеми господин Председател.

Уважаеми господин Министър! Уважаеми народни представители, въсъщност с това предложение, одобрено от Комисията, се премахва функцията на Висшия съдебен съвет да изслушва и приема годишни доклади на представителите на различните части – Прокуратура, Касационен съд и Административен съд.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: По-нататък го има.

МИХАИЛ МИКОВ: По същия начин и министърът на правосъдието все повече отива към министър на затворното дело и се отнемат неговите функции. Може би трябва да се преосмисли в следващия кабинет България да няма министър на правосъдието, а да има министър на затворното дело. Защото именно Висшият съдебен съвет, функцията на

министъра да ръководи заседанията, е мястото, където взаимодействат изпълнителна и съдебна власт. Мястото, където уточняват помежду си онези въпроси, без които съдебната власт не може сама да ги решава – като тръгнем от бюджетните и стигнем до имуществените въпроси.

Едно такова игнориране на министъра на правосъдието и прехвърлянето по-назад на определени правомощия нарушава цялата конструкция.

Явно е, че този парламент търси две трети мнозинство, за да може повече групи да участват в пазаръка по избор на Висш съдебен съвет. Очевидно е това. Ние като опозиционна група бихме имали интерес също да участваме в този пазарък, но това е вредно за конструирането на органа. Опитът с Инспектората, който също беше в становищата на европейски експерти, показва какво значи три парламента да не може да се избере нов главен инспектор. Има сериозен риск с високите мнозинства блокиращо да се търгува и очевидно това днес се прокарва като платформа в Конституцията – всяка група да има по един представител и да направи търговията с всенародното консенсусно мнозинство.

Очевидно е, че това е целта на такава промяна, очевидно е, че малките групи подкрепят решенията в Конституцията заради обещаното им да се включат с по един човек в някоя от квотите някъде по пътя. Това е очевидно не само за нас, то е очевидно и за българските граждани, все по-видимо ще става и за европейските експерти. Така че по никакъв начин не може да се обоснове подкрепата на едно такова две трети мнозинство, още повече че България има лошия опит от това. Лошият опит! Очевидно задкулисната търговия трябва да измести ясната отговорност на мнозинството при избора на членове на Висшия съдебен съвет.

Щом така сте решили, така го правете. Аз няма да подкрепя такова решение. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви, господин Миков.

Реплики? Няма.

Други народни представители?

Заповядайте.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми колеги! Тук се направиха внушения, че, видите ли, ...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Отново репликирате, господин Лазаров. Направете изказване. Дадох Ви думата за изказване.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Да, ще направя изказване, госпожо Председател.

... изборът с две трети целта била да стават някакви пазаръци. Изборът с две трети означава, че няма да има възможност нито една политическа партия или коалиция от партии, или една или две партии да налагат силово, каквите практики е имало в предишните години, изборът на членове, в конкретния случай на Висшия съдебен съвет. Този подход и 2007 г., при изменение на Конституцията, е бил гласуван с конституционно мнозинство от 180 человека, що се касае до инспекторите. И досега, при двата избора на инспектори, уважаеми колеги, изборът се е състоял, няма е отмяна на избор на инспектори. Няма е провал на избора на десетях инспектора. Нека да го кажем!

Поради което предлагам да се подкрепи този текст, защото това наистина означава, че няма да има политизиране в налагането от една или друга политическа партия при избора на членове на Висшия съдебен съвет. Идеята е наистина да се търсят добри професионалисти, хора консенсусни, хора с високи професионални и морални качества.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Първа реплика – господин Божинов.

ГЕОРГИ БОЖИНОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги народни представители, преждеговорившият започна с въпроса: „Вие виждате ли?”. Да, ние виждаме. Виждаме причините и те стават пред очите ни – една парламентарна група пред нас тук, в залата, оттегля изключително рационални предложения и тя го прави, за да Ви даде днес необходимите Ви гласове, за да получи утре не равно отдалечени, както заявяват, кандидати, а да участва в договорката и това е очевидно. Ние го виждаме и затова реагираме.

Когато председателят на нашата парламентарна група обоснова своето становище, което изложи пред Вас, решихме да гласуваме по съвест по този въпрос. Сега обаче, когато виждаме, господин Лазаров, как малките парламентарни групи се търгуват пред очите ни, ще гласуваме „против” това предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Няма.

Дуплика – господин Лазаров.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Благодаря, госпожо Председател.

От репликата всички могат да направят извода коя парламентарна група няма да гласува по съвест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Няма други желаещи. Дебатът е закрит.

Господин Казак иска думата. Трябващо по-рано да вдигнете ръка, господин Казак.

ЧЕТИН КАЗАК (ДПС): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, аз не мога да разбера позициите, които се изказват от тази трибуна против възможността бъдещият Висш съдебен съвет да бъде избран с квалифицирано мнозинство по отношение на парламентарната квота.

Винаги, когато се е търсила широка представителност, винаги, когато са се търсили гаранции срещу всякакви опити да се налага определена политическа воля на една или ограничен брой политически сили в даден орган, който по принцип е независим от Народното събрание, изискването за квалифицирано мнозинство е било най-разумният, най-рационалният начин това да се постигне.

Тук господин Миков използва един турцизъм „пазарък”.

Господин Миков, в Европа използват термина „консултации”, „преговори”, така че ако Вие предпочитате турската дума, аз само мога да се радвам. В Европа така правят и така са го измислили, и така действат, затова и Венецианската комисия го препоръчва изрично. Ние не откриваме топлата вода. Това е гаранция за това да няма възможност която и да е политическа сила – управляваща, само тя да изльчи парламентарната квота във Висшия съдебен съвет. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Казак?

Заповядайте, господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Казак, аз Ви благодаря, независимо дали става въпрос за турската дума, или за европейските й одежди, става въпрос за нещо извън залата. Очевидно днес провежданата реформа, така наречена, залага нови и нови възможности нещата да се случват извън залата, извън мнозинствата, извън ясната отговорност по линия на сделката, тя не е турска дума. Очевидно това е целта на приеманите предложения. Ние просто казваме, че не искаме да участваме в това. Някои от нас може би ще участват, без мен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Няма.

Дуплика ще ползвате ли, господин Казак? Не.

Сега вече дебатът е закрит.

Предстои гласуване, приканвам народните представители в залата.

Подлагам на гласуване предложението на народните представители Явор Хайтов, Румен Йончев, Георги Ковачев, Светлин Танчев и Борислав Иглев в частта, в която Комисията не го подкрепя.

Гласуваме неподкрепено от Комисията предложение.

Гласували 224 народни представители: за 44, против 24, въздържали се 156.

Предложението не е прието.

Подлагам на гласуване предложението на колегите от АБВ в частта по т. 2 и 3, като в тази част предложението не са подкрепени от Комисията. (Реплики от АБВ.)

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Те го оттеглиха.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Пропуснала съм – предложението е оттеглено.

В залата господин Славов подкрепя редакцията на Комисията: „държи с мнозинство две трети от народните представители”, е текстът на Комисията, да бъде записано „от всички народни представители”. Конституцията има примери и в едната, и в другата посока специално за гласуване с „две трети членовете на Инспектората”. Коректният термин е „две трети от народните представители”, но така или иначе господин Славов е направил предложението, аз съм длъжна да го допусна...

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ, от място): „Народните” са всички народни представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Така е, така е, но той има друго виждане и аз съм длъжна да пусна гласуване. (Реплики от народния представител Михаил Миков.)

Подлагам на гласуване предложението на господин Славов вместо „от народните представители”, да бъде „от всички народни представители”.

Гласували 185 народни представители: за 59, против 51, въздържали се 75.

Предложението не е прието.

Сега, колеги, гласуваме предложението на Комисията за създаване на нов § 3, в редакцията по доклада на Комисията.

Гласуваме предложението на Комисията.

Гласували 229 народни представители: за 217, против 12, въздържали се няма.

Предложението е прието.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: В § 2 по вносител има предложение народният представител Петър Славов.

Комисията не подкрепя предложението по т. 1, а по т. 2 е оттеглено:

„1. В чл. 130а, ал. 6, т. 6 думите „недвижимите имоти” се заменят с „имуществото”.”

Има предложение от народните представител Борислав Борисов, Кирил Цочев и група народни представители.

Комисията подкрепя предложението по т. 1, буква „а” и не го подкрепя по т. 1, буква „б” и по т. 2:

„б) алинея 5 се изменя така:

„(5) В съответствие със своята професионална насоченост всяка от колегиите решава следните въпроси:

1. решава организационни въпроси на съответната система от органите на съдебната власт;
2. изготвя и предлага на пленума на Висшия съдебен съвет проекта на бюджет за съответната система от органите на съдебната власт;
3. предлага на пленума за назначаване, повишаване, преместване и освобождаване...”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Момент, господин Лазаров.

Колеги, моля навременно, своевременно да давате заявка за оттегляне, защото той чете, Вие ми казвате, че ще се оттегли. Ако ще го оттегляте, няма смисъл да губим време.

Заповядайте на микрофона.

КИРИЛ ЦОЧЕВ (АБВ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър! Потъ „б” неподкрепените от Комисията текстове ги оттегляме. Само че много е чевръст председателят на Комисията и не ме видя председателката, че вдигнах картата. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Продължете с доклада с предложенията на господин Сидеров и група.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Има предложение от народните представители Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов.

Комисията не разгледа предложението по т. 1 на основание чл. 4, ал. 1, изречение 3 и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Комисията не подкрепя предложението по т. 2:

„2. В ал. 6 т. 6 отпада.”

Има предложение от народните представители Радан Кънев, Иван Иванов, Атанас Атанасов и група народни представители.

Комисията не подкрепя предложението.

„В чл. 130б се създава ал. 3:

„(3) Право на предложения за председатели на Върховния касационен съд и Върховния административен съд имат само членовете на съдийската колегия във Висшия съдебен съвет, за предложения за главен прокурор само членовете на прокурорската колегия.”

Предложение на народните представители Атанас Атанасов, Радан Кънев, Корман Исмаилов и група народни представители.

Комисията не подкрепя предложението:

„В § 2, чл. 130а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5:

а) в т. 3 думите „административните ръководители в органите на съдебната власт” се заменят с „председателите на съдилища и ръководителите на прокуратурни”;

б) създават се нови т. 4 и 5 и т. 6, 7 и 8:

„4. взема решение за прекратяване на мандата на изборен член на съответната колегия при условията на чл. 130, ал. 8;

5. организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите;

6. изготвя проект на бюджет на съдилищата и прокуратурата и го внася за разглеждане в пленума;

7. прави предложение до президента на Републиката за назначаване и освобождаване на председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и главния прокурор;

8. съответната колегия на Висшия съдебен съвет дава разрешение за повдигане на наказателно обвинение срещу съдия, прокурор и следовател при условията на чл. 132 от Конституцията. Искането пред съответната колегия се прави от главния прокурор и към него се представят съответните доказателствени материали. Решението се взима с мнозинство от 2/3 от членовете на колегията.”

в) точки 4 и 5 стават съответно т. 9 и 10.

2. В ал. 6:

а) точка 1 се изменя така:

„1. приема проект на бюджет на Висшия съдебен съвет, като одобрява самостоятелните бюджети на съдилищата и прокуратурата и ги внася за разглеждане в Народното събрание;”

б) точки 2 и 3 отпадат;

в) точки 4 и 5 стават съответно т. 2 и 3;

г) създава се нова т. 4:

„4. по искане на 1/5 от народните представители отстранява временно от длъжност главния прокурор в случай на обосновано предположение за извършено престъпление от общ характер.”;

д) точки 6 и 7 отпадат.”

Предложение от народния представител Георги Кадиев.

Комисията не подкрепя предложението по т. 2 относно чл. 130б, ал. 1, изречение трето, подкрепя го по принцип в останалата част на чл. 130б и по т. 1, буква „а”, а по т. 1, буква „б” е оттеглено.

Т. 2, изречение трето – неподкрепеното предложение:

„При отсъствие на министъра на правосъдието пленумът на Висшия съдебен съвет се председателства от председателя на Върховния касационен съд.”

Предложение от народните представители Атанасов и Казак, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на народния представител Четин Казак, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на народния представител Димитър Лазаров, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 2, който става § 4:

„§ 4. Създават се нов чл. 130а и чл. 130б:

“Чл. 130а. (1) Висшият съдебен съвет осъществява правомощията си чрез пленум, съдийска и прокурорска колегия.(2) Пленумът се състои от всички членове на Висшия съдебен съвет. Пленумът на Висшия съдебен съвет:

1. приема проекта на бюджета на съдебната власт;
2. приема решение за прекратяване на мандата на изборен член на Висшия съдебен съвет при условията на чл. 130, ал. 8;
3. организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите;
4. решава общи за съдебната власт организационни въпроси;
5. изслушва и приема годишните доклади по чл. 84, т. 16;
6. управлява недвижимите имоти на съдебната власт;
7. прави предложение до президента на Републиката за назначаване и освобождаване на председателя на Върховния касационен съд, председателя на Върховния административен съд и главния прокурор;
8. осъществява и други правомощия, определени със закон

(3) Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет се състои от 14 членове и включва председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, шестима членове, избрани пряко от съдиите, и шестима членове, избрани от Народното събрание.

(4) Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет се състои от 11 членове и включва главния прокурор, четирима членове, избрани пряко от прокурорите, един член, избран пряко от следователите, и петима членове, избрани от Народното събрание.

(5) Колегиите в съответствие със своята професионална насоченост:

1. назначават, повишават, преместват и освобождават от длъжност съдиите, прокурорите и следователите;
2. правят периодични атестации на съдиите, прокурорите, следователите и административните ръководители в органите на съдебната власт и решават въпроси за придобиване и възстановяване на несменяемост;
3. налагат дисциплинарните наказания понижаване и освобождаване от длъжност на съдиите, прокурорите, следователите и административните ръководители в органите на съдебната власт;
4. назначават и освобождават административните ръководители в органите на съдебната власт;
5. решават въпроси за организацията на дейността на съответната система от органи на съдебната власт;
6. осъществяват и други правомощия, определени със закон.

Чл. 130б. (1) Заседанията на пленума на Висшия съдебен съвет се председателстват от министъра на правосъдието. Той не участва в гласуването.

(2) Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет се председателства от председателя на Върховния касационен съд. Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет се председателства от главния прокурор. Министърът на правосъдието може да присъства на заседанията, като не участва в гласуването.

(3) Главният инспектор може да присъства на заседанията на пленума на Висшия съдебен съвет и на заседанията на съдийската и прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет, като не участва в гласуването.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Процедура – заповядайте, господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, уважаеми господин Министър, тъй като § 4 в окончателния вид, който се предлага от Комисията, е съставен, първо, от два члена и във всеки един от тези членове има достатъчно количество алинеи, които третират различна материя – първо, от какви части се състои Висшият съдебен съвет, как се конституират тези части, какви правомощия има пленумът, какви правомощия имат колегите, това е много различна материя, аз предлагам да подложите на гласуване, госпожо Председател, и Ви моля да подкрепите това наше предложение – всеки текст да бъде гласуван поотделно. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Всяка алинея, по алинеи да гласуваме?

АТАНАС АТАНАСОВ: Алинея по алинея, да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Обратно становище има ли? Няма.

Подлагам на гласуване предложението на господин Атанасов § 4 по предложението на Комисията да се гласува разделно по алинеи.

Гласували 209 народни представители: за 134, против 55, въздържали се 20.

Предложението за разделно гласуване по алинеи на новия чл. 130а и 130б, двата нови члена, които предлага Комисията, е прието.

Колеги, дебатът е открит, но предлагам да направим почивка до 13,30 ч.

(След почивката.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Колеги, заседанието продължава.

Преди прекъсването обявихме начало на дебатите по § 4 от доклада – предложението на Комисията за създаване на нови членове 130а и 130б в Конституцията.

Има ли народни представители за изказвания?

Господин Кирилов – процедура.

ДАНАИЛ КИРИЛОВ (ГЕРБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми народни представители! Вземам думата за процедура с предложение да се удължи времето на пленарното заседание до приключване на т. 1 от дневния ред с гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Или казано простишко, до разглеждане предложениета на Комисията по изменението на Конституцията и провеждане на гласуването по тях.

Обратно становище има ли, колеги? Няма.

Подлагам на гласуване направеното процедурно предложение, което е резонно по моему.

Гласували 123 народни представители: за 108, против 8, въздържали се 7.

Предложението е прието.

Има ли народни представители, които желаят да се изкажат по § 4 – за създаване на нови членове 130а и 130б?

Господин Славов.

КИРИЛ ЦОЧЕВ (АБВ, от място): Преди почивката първи поисках думата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Вярно е, че преди почивката господин Цочев първи даде заявка.

Имате думата, господин Цочев, с любезното съгласие на господин Славов.

КИРИЛ ЦОЧЕВ (АБВ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, уважаеми дами и господа народни представители!
Парламентарната група на АБВ прави тези предложения в чл. 130а, алинеи 2 и 3 и аз ще си позволя да ги прочета, защото има и други предложения с квоти. Накратко:

„(2) Съдийската колегия има четиринаесет членове и включва председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, шестима членове, избрани пряко от съдиите, и шестима членове, избрани от Народното събрание.

(3) Прокурорската колегия има единадесет членове и включва главния прокурор, четирима членове, избрани пряко от прокурорите, един член, избран пряко от следователите, и петима членове, избрани от Народното събрание.“

Парламентарната група на АБВ предлага това преразпределение на квотите в колегиите, защото чрез него се постига в най-голяма степен балансът между властите. Не приемаме като подход независимостта на съдийската колегия да се гарантира чрез зависимост в прокурорската. Трябва да се създаде такава среда, която да даде възможност на двете системи да организират своята работа при превес на професионалния над политическия подход. Тоест ние не бива да допускаме блокиране на прокурорската квота.

Спекулира се, че с предложението на АБВ се потъпква независимостта на съдийската колегия и се лансира идеята, че тя е по-важна от независимостта на прокурорската. Застава се виждането, че тримата висши магистрати не са част от професионалната квота, а са част от политическата. Според нас този подход е грешен.

Ако приемем твърдението, че председателите на двете върховни съдилища не са интегрална част от съдийската квота, тъй като не са избрани от Общото събрание на съдиите, което при съотношение 6:6:2, което е нашето предложение, нарушава баланса и изискването за доминиране на съдийската над парламентарната квота в колегията, то тогава тази доминанта липсва в много по-голяма степен и при съотношение 6:5:2, каквото е съотношението, гласувано на първо четене.

Освен това, по същата логика, която ние не споделяме, би следвало да се приеме, че и главният прокурор не е част от професионалната общност в прокурорската квота, което пък при гласуваното на първо четене съотношение между изборната и парламентарните квоти в прокурорската колегия сочи, че в нея няма дори баланс между тях, а парламентарната доминира над прокурорската, което е грубо нарушаване на баланса между властите и независимостта на прокуратурата. Затова нашето предложение регламентира по еднакъв начин и гарантира и за двете общности – съдийска и прокурорско-следователска, че няма да бъдат блокирани от пряко избираната парламентарна квота.

Разделяйки функционално Висшия съдебен съвет на самостоятелни колегии, които не са ангажирани с кадровата дейност на съответните общности, постигайки разпределение в колегиите, което да гарантира, че професионалната квота няма да е блокирана от политическата, трябва да сме наясно, че тази реорганизация във Висшия съдебен съвет не изчерпва съдебната реформа. Ние ще продължаваме да настояваме за цялостен подход. Трябва да е ясна целта – какво не функционира и какво искаме да променим. Само така ще постигнем ефективност на съдебната система, справедливост, бързина и необратимост на наказанията.

Въпреки че днес Народното събрание гласува тези поправки в Конституцията, министърът на правосъдието и мандатоносителят трябва да са наясно с отговорността оттук нататък. Обществото очаква промени в законодателството, които да доведат до засилване на инстанционния контрол, спазване на сроковете, до справедлив съдебен процес. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Щочев?

Първа реплика – господин Кънев.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, колеги! Господин Йочев, това е очевидно най-острият спорен момент в конституционните промени, които гласуваме. Тук искам още веднъж да подчертая, че разглеждането на съдиите и на прокурорите като напълно равнозначни и равнопоставени представители на съдебната власт, магистрати, е дълбоко погрешно.

Ще си позволя да цитирам Конституционния съд, а не собственото си мнение, тъй като то може и да е много по-крайно. Решение № 8 от 2005 г. казва: „По волята на Великото народно събрание в осъществяването на съдебната власт участват три категории органи – съдилища, прокуратура и следствени органи. Те не са и не могат да бъдат равнопоставени.

Конституционната рамка определя за всеки от тях различна функция и всеки от тях с различен интензитет и с различни средства осигурява реализацията на съдебната власт”.

И се връщам на това, което казах при разглеждането на първия параграф на настоящия Законопроект – съдът следва да бъде напълно независим и напълно безпристрастен, включително изцяло ограничен от възможността да следва национална наказателна политика, докато прокуратурата, обратно, има отговорна функция да провежда национална наказателна политика.

И още нещо, съдът е под контрола на прокуратурата във всеки един случай, когато магистрат от съда извършва престъпление. Прокуратурата в България, дори при приемане на балансираната квота 6:6, остава безконтролна, като първоначалното предложение на вносителя предвиждаше поне минимална възможност за осъществяване на публичен контрол. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика?

Господин Георгиев.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги!
Уважаеми господин Йочев, уважаеми господин Кънев!

Първо, бих искал да кажа, че очевидно има развитие в мнението на господин Кънев, който току-що каза, че и съдът води наказателна политика и се позова на конституционно решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Вие репликирате господин Йочев.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: Само отбелязвам. Нищо не репликирам.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Ако не репликирате, ще Ви взема думата.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ: А що се отнася до изказването на господин Йочев, че кажа следното, господин Йочев, със съжаление и уважение към Вас, разбира се: много думи за нищо! Приказки за функции, за значение и така нататък без никакво особено важно, съществено значение за извършващата се реформа.

След като разделихме Висшия съдебен съвет на две колегии, оттук нататък няма почти никакво значение какъв ще е техният състав. И при 12, и при 11, ролята на главния прокурор ще е изключително голяма. Ние го направихме един всемогъщ Зевс, който ще командва изцяло прокурорската гилдия.

И при 14, и при 13 члена ролята на председателя на Висшия касационен съд ще е изключително голяма за развитието на тази система, така че това са приказки и, бих казал, просто буря в чаша вода. Никакво значение няма колко ще са квотите в момента.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Трета реплика – господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми господин Йочев, когато говорихме по предния текст, че не може механично, по професионален принцип да се раздели Висшият съдебен съвет на колегии – прокурорска и

съдийска, ето тук всъщност, в това предложение лъсва цялото безумие изобщо на това разделение.

В чл. 5 – на Комисията предложението: колегиите в съответствие със своята професионална насоченост.

Каква е тази професионална насоченост? На прокурорите – от една страна, на съдиите – от друга страна. Значи, те имат различна професионална насоченост, а в пленума, където общо участват, там пък каква ще им е професионалната насоченост? Може би някакво трето ниво.

Аз досега не знам в университетите да подготвят кадри прокурорски, кадри за съдии, кадри за пленума, може би??!

Тук се вижда цялото безумие изобщо на разделянето на Висшия съдебен съвет на две колегии. А тези Ваши предложения, които са: в коя – колко, това наистина, както спомена и колегата Чавдар Георгиев, е буря в чаша вода, вятър и мъгла!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Дуплика – господин Цочев.

КИРИЛ ЦОЧЕВ (АБВ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Министър, уважаеми дами и господа народни представители! Благодаря за направените реплики.

Господин Кънев, Радан Кънев има свое предложение. Той го обосновава. Виждам, че има така – сближаване в мисленето му, и се надявам да подкрепят нашето предложение, което ще бъде гласувано след малко.

Колкото до това, което казва господин Филип Попов за пленума – ами, то и в чл. 130а, ал. 2 е написано: приема бюджет, приема решение за прекратяване на мандат и така нататък, докато по-нататък са описани какви са функциите на колегиите.

И колкото до Чавдар Георгиев за чашата с бурна вода – ще помоля лявата част да не бълният чашата и да правят буря в чашата, защото те това правят днес. Нека по съвест да гласуват. И има много професионалисти при тях. Да го гласуват така, както те считат, че е правилно, и да не създават това напрежение, което от сутринта го виждаме в залата. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Думата иска министър Христо Иванов.

МИНИСТЪР ХРИСТО ИВАНОВ: Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми народни представители, вземам думата, защото считам, че наистина стигнахме до темата, която, освен най-спорна, наистина е изключително важна и съвсем не може да бъде подценявана като въпрос на чаша вода и така нататък. (Шум и реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Квесторите, моля, предупредете!

Извинявайте, господин Министър.

Гостите на балкона – при следваща проява, подобна на тази, ще бъдете отстранени! (Шум и реплики.)

МИНИСТЪР ХРИСТО ИВАНОВ: Ако позволите, да продължа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Министър, слушаме Ви.

МИНИСТЪР ХРИСТО ИВАНОВ: Въпросът, който стои за разпределението на квотите, е ценностен въпрос. И тук ние трябва много ясно да поставим този въпрос на Вашето внимание, защото става дума за това ценност ли е в България независимостта на съда. И можем ли ние тази ценност да я подчиним на други, защото не е случайно, че когато се говори за върховенство на правото и когато се говори за основи на демокрацията, именно независимостта на съда се поставя като такава ценност?

Всички останали видове професионална независимост, периметри, в които такава независимост бива гарантирана – на прокурори, на адвокати, на други представители на правните професии, съществуват, за да обслужват независимостта на съда, защото тя е висшата ценност и висшата гаранция, която ние трябва да осигурим.

От тази гледна точка и от гледна точка на факта, че именно заради тази ценност съществува ясен международен стандарт, който с Вашите гласове се превърна в политически документ – Стратегията за съдебна реформа, беше фиксирана целта на това разделение, и тази цел беше да се постигне ситуация, в която кариерните решения за съдиите да се вземат от състав, в който голямо мнозинство имат съдиите, избрани от съдии.

И тук ми позволете да поясня за колегите от БСП: въпросът е за представителство. Съдиите трябва да имат свои представители и тези представители трябва да са мнозинство. Не е въпросът кой каква професия е упражнявал, колко време е упражнявал и така нататък. Въпросът е: кой кого представлява?

Изясняването на това представителство, на тази физиономия на тези части на органите е всъщност огромна крачка към следващата и наистина важна цел: да има една много по-ясна отговорност в работата на двете колегии, които ние предвиждаме с тази промяна. И от тази гледна точка ние имаме и международен стандарт, имаме заявка в Стратегията за съдебна реформа, подкрепени с Вашите гласове. Ако ние не изпълним този международен стандарт, това наистина поставя тази реформа под една доста сериозна сянка, за която аз много бих съжалел.

Позволете ми също така да аргументирам защо двамата големи или председателите на двете върховни съдилища не могат да се причислят към съдиите, избрани от съдии.

Първо, защото те никога не са избрани от съдии.

И, второ, защото много често не са съдии.

Ние исторически, всъщност в по-голямата част от случаите, може да се окаже, че хората, които в последните 25 години са заемали тези постове, не са идвали от съдийската кариера. И това е нещо, което може да продължи да се случва, тоест двамата председатели на върховните съдилища не са избрани от съдии и често пъти не са били и вероятно няма и да бъдат занапред съдии. В този смисъл по никакъв начин те не могат да бъдат причисленi към професионалната квота.

Няма такъв стандарт за прокуратурата. Няма такъв стандарт, няма такова изискване и от друга страна – трябва да е напълно ясно, че наистина, както господин Георгиев каза, фигурата на главния прокурор, независимо от това кой е моментният човек на този пост, е изключително овластена.

Предвиждането на една силна парламентарна компонента в прокурорската колегия е единственият начин да започнем процеса на въвеждане на някаква демократична отчетност в работата на прокуратура. България има нужда от това нещо. Българската демокрация има нужда от това нещо. Затова Ви призовавам да подкрепите такова разпределение на квотите, каквото беше предвидено с проекта, който беше основа на компромиса през лятото. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: За изказване – господин Славов е наред, след това господин Миков.

ПЕТЬР СЛАВОВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Първо, по собственото ми предложение, което съм направил и частично съм оттеглил по т. 2, искам да кажа, че го оттеглям и по т. 1. То касае управлението на недвижимите имоти.

По-съществената част обаче от моето изказване е насочена към предложението на колегите от АБВ. Искам да им обърна внимание на няколко неща. Защо ми се струва, че това

предложение не е правилно? Да си призная честно, надявах се преждеговорившият представител на АБВ господин Цочев евентуално да го оттегли. Това обаче не се случи, макар че беше оттеглено по буква „б” и нататък.

Вижте, колеги, каква интересна ситуация се получава: имаме едно предложение, което е обективирано в т. 1, в която има две подточки – буква „а” и буква „б”. Двете подточки, естествено, си кореспондират и са част на практика от едно цяло. Същевременно се излиза, оттегля се частта по буква „б”, която касае едни доста по-различни от целия дух на Закона предложения, тоест те предлагаха тогава да се взимат решенията от така наречения „Пленум”, тоест въпросните колеги да правят предложения до пленума и той да взима решенията. Това нещо го оттеглят. Същевременно обаче остава частта по буква „а”, която извършва преразпределение по тези квоти спрямо първоначалния проект, като засилва присъствието на парламентарна квота в съдийската колегия и я намалява в тази на прокурорите, като там съответно те добиват мнозинство.

За мен лично, четейки систематично тези техни предложения, двете естествено си кореспондират, и оттеглянето само на едното на практика противоречи на замисъла, който те изначално са искали да вложат в тези свои предложения. Иначе казано, ако прокурорите имат мнозинство в своята колегия, с това мнозинство да могат да правят предложения до пленума, който вече да се произнася по тези техни предложения, което, съгласете се, е съвсем различно от това сами да си решават.

Това е съществената ми забележка към тяхното предложение. Моля ги да го преосмислят и, евентуално, ако преценят, наистина да го редактират или да го оттеглят.

Що се касае по така подкрепения текст от Комисията, колеги, искам да Ви припомня какво се случи на Конституционната комисия, където и аз присъствах, макар и да не съм член. Това, което ми направи впечатление, е, че текстът по вносител, този текст, който повече от 180 народни представители са подписали, повече от 180 го подкрепиха на първо четене, получи подкрепата на Конституционната комисия от моите колеги от Реформаторския блок и ГЕРБ, но от останалите групи, колеги народни представители, въпреки че са го подписали и подкрепили, скрепили с подписа си и гласували за него на първо четене, на практика се отметнаха от това, на което те са държали.

Апелирам към тях да преосмислят тази позиция, защото ми се струва, че е редно човек да държи на думата си и на положения подпис.

Ще завърша с възложеното ми от ръководството на Парламентарната група на Реформаторския блок да направя едно редакционно предложение, което давам на госпожа Председателя (подава документа на председателката) и което редакционно предложение се надявам да даде възможност на онези от Вас, които искат да подкрепят първоначалния вариант на внесения Законопроект, да го подкрепят. Да не се притесняват от обстоятелството, че трябва да гласуват срещу решението на Комисията на практика, и - подкрепяйки го - да могат да потвърдят още веднъж ангажимента си.

Ще го прочета, за да чуете какво е предложението. То е по отношение на алинеи 3 и 4 – най-спорните алинеи. В ал. 3 цифрата „14” да се замени с „13” и думите „шестима членове, избрани от Народното събрание”, да станат „петима членове”. По отношение на ал. 4, цифрата „11” да се замени с „12” и думите „петима членове, избрани от Народното събрание”, да стане „шестима”. Възстановява се първоначалният текст по вносител.

Призовавам Ви да подкрепим редакционното предложение, което възстановява всичко това, което повече от 180 народни представители подкрепихме! Апелирам да гласуваме по съвест! Благодаря Ви, колеги.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма.

За изказване – господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, уважаеми народни представители, днес е денят на голямото оттегляне. Навнасяли едни предложения – реформатори, АБВ, други, и оттеглят. Няма ден в модерния парламентаризъм, в който повече предложения да са оттеглени, което всъщност показва доста несериозно отношение към парламентаризма. По-скоро е ясна индикация за пазарък. Мотивите на оттеглянето винаги са непарламентарни, не в Правилника и Конституцията. Те са предмет на турската дума „пазарък”, на европейската „сделка”, как беше – „консенсус”, и така нататък.

Ставам да се изкажа, защото в изказването на министъра прозвучаха странни неща. Не може да променяш Конституцията и да не си запознат с чл. 117 от действащата Конституция, който, слава Богу, не променяте – този исторически компромис.

В ал. 2, уважаеми господин Министър, се казва, че съдебната власт е независима – не съдът е независим, съдебната власт. При осъществяване на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на Закона. Очевидно, че философията и разбирането на тези промени е съдът да остане независим, а прокуратурата да остане политически зависима. Очевидно това е едничката цел. Не знам защо се срамувате да го казвате, ами ще трябва чрез тълкуване от многообразните Ви изказвания да се вади като извод. Вие искате политически зависима прокуратура и следствие. Това искате! Политически зависима е била прокуратурата и следствието в едни периоди у нас и Съветска Русия и резултатите от това са се видели. Защо днес се стремите към това?

Вторият принципен въпрос. Подкрепихме Стратегията за продължаване на реформата в съдебната власт с ясно записаното условие, че няма да се отиде към промени в Конституцията, преди да се изчерпат законовите промени, които да очертаят предмета на конституционните промени. Вие тръгнахте по обратния път и тичахте да Ви подкрепяме. Е, как да Ви подкрепяме? За една година не направихте никакви промени в законодателството, свързани със съдебната власт. Никакви! Никакви! И през цялото време се клехте, че като се промени Конституцията, ще станат чудеса. Чудеса може да станат след 15 дни за децата, но за българските граждани и за хората, които разбират що-годе от тази работа, разбират, че най-голямото чудо, което сте измислили да им сервирате предколедно, няма да стане.

В крайна сметка, уважаеми народни представители от мнозинството, пораженията и вкарането на разбирането, че управленският орган може да има професионални квоти, е абсурдно. Няма да спра да повтарям това. Смятам, че най-сетне хората ще разберат, че не може в един орган, който не изпълнява правораздаване, обвинение, разследване, да се търси професионалност на квотите. Не може при останалото условие в Конституцията, че могат да участват и адвокати, могат да участват и научни работници, защото обществеността също трябва да присъства там, а не да се затворят – съдия съдийко око не вади, прокурор прокурору око не вади. Ето това правите Вие. Искате да изолирате, да затворите, да капсулирате и обществото все по-малко да присъства в управлението на системата. Само да присъства, като им плаща бюджета. Кой ще Ви повярва, че това е реформа?

И спрете, уважаеми господин Министър, да говорите за международни стандарти. Към началото на дискусията изяснихме въпроса за третия стълб, изяснихме въпроса за изключителната разнообразност на съдебната власт във всички европейски страни. В една Германия, когато министърът предлага съдиите, те зависими ли са, господин Министре? А? Защо не кажете, че в Германия съдът е зависим и министърът ги предлага – представителят на изпълнителната власт? Но очевидно други министри си избират там. Благодаря Ви. (Ръкоплясания и възгласи „Браво!” от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Миков?

Първа реплика – господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, уважаеми колеги! Уважаеми господин Миков, дай Боже, да стигнем германците – във връзка с това, което казахте.

Но аз искам да Ви направя реплика по същество. Цитирате добре ал. 2 на чл. 117, но защо не отидете малко по-нататък в текстовете да видите какви са разликите – главният прокурор има методическо ръководство върху всички прокурори. Председателите на съдилищата нямат такива правомощия по отношение на съдилищата надолу – това, първо.

Второ, в Закона за съдебната власт се казва, че прокуратурата е единна и централизирана. Съдилищата не са единни и централизирани. Различните органи на съдебната власт имат различно устройство и механизъм на функциониране, така че не могат да бъдат поставени под един знаменател. Ето защо предлагаме това съотношение на квотите в различните колегии.

И нещо сериозно искам да Ви кажа, защото днес няколко пъти тук се изказвате. Вие хубаво се опитвате да играете крайна опозиция, но именно по това гласуване ще видим каква част от Вашата парламентарна група се подчинява на партийното ръководство и каква част се подчинява на Гоце Първанов. Благодаря Ви. (Шум и реплики от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Няма.

Дуплика – господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Атанасов, страхувам се, че с такъв прочит на Конституцията се движим точно в обратната посока на върховенството на закона и на германците. Точно в обратната – бягате, с бърза скорост бягате!

Всичко това, което прочетохте като текстове от Конституцията, аз все пак се радвам, че Вашата политическа сила, която дълги години я отричаше, даже при приемането ѝ тук лежеше отпред пред Събранието, все по-задълбочено започва да разбира и философията, и съдържанието на отделните текстове, но аргументите, които ми казахте, са несъотносими към абсолютното изискване за еднаква независимост на всички. Това че прокуратурата е йерархична, не значи, че прокурорът, когато изпълнява обвинителната функция, не трябва да се съобразява единствено със закона, и това го пише в Конституцията. Защото, както той се съобразява с началника, може да постанови незаконообразен акт, а в крайна сметка същото може да се случи и в съда, защото и в съда се съобразяват.

Има едни години, в които се съобразяваха още повече – мога да ги посочвам и поименно кои тогава каква роля играеха във Висшия съдебен съвет с това кой ги е назначил, периодът на декомунизацията, когато хиляди почтени прокурори и съдии бяха уволнени по факса и докарахте политическата кохорта на СДС, и след това ревете, че имало корупция.

А на опозицията не берете грижата. Опозицията е обсъдила внимателно всеки един текст и ще гласува така, както е решила парламентарната група. Тези елементарни интриги можете да ги правите в управляващото мнозинство, не ги пробутвайте на опозицията. Благодаря Ви. (Ръкопляскания от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Има ли други народни представители за изказване? Няма.

Дебатът е закрит, предстои гласуване.

Приканвам народните представители в залата.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ, от място): Имаме предложение по текстовете. (Шум и реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Имате предложение?

Продължаваме с дебата. (Шум и реплики.)

Има предложение, сега се е сетил господин Атанасов. (Възгласи: „Ееее!” от БСП ЛБ. Шум и реплики от ГЕРБ.)

Заповядайте.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Мисля, че е изключително важно. Моля Ви се, запазете тишина, да оставим сега дребните заяждания! (Шум и реплики.) Става въпрос за следното.

Уважаема госпожо Председател, предлагам да отпадне от текста по чл. 130а ал. 2, т. 6, и ще аргументирам това свое предложение. Този текст урежда управлението на недвижимите имоти на съдебната власт. В предложения текст се предлага управлението на недвижимите имоти на съдебната власт да стане правомощие на пленума на Висшия съдебен съвет. Но, уважаеми колеги, това е в абсолютно противоречие с чл. 106 от Конституцията, където се урежда, че управлението на държавните имоти е правомощие, тоест и задължение, на Министерския съвет. (Шум и реплики от БСП ЛБ.) Приемането на такъв текст за прехвърляне на управлението на недвижимите имоти на пленума означава, че отнемаме правомощие на изпълнителната власт, което е регламентирано в друг текст на Конституцията. Поради тази причина правя това предложение и моля да го подложите на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма.

Процедура.

ТАСКО ЕРМЕНКОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, процедурата ми е по начина на водене. Вие за пъти път днес нарушавате Правилника на Народното събрание. Прекратихте изказванията, призовахте народните представители да влязат в залата, решихте, че ще гласуваме, и изведнъж някак си отнякъде се вдигна една ръка, за да му дадете думата. Интересно, ако тази ръка се беше вдигнала отляво, дали щяхте да я забележите, дали щяхте да ни дадете думата?! Това е първият въпрос. (Силен шум и реплики от ГЕРБ.)

Вторият въпрос, колеги, е: не се ли срамувате от начина, по който текат дебатите, от начина, по който се нарушава за пъти път Правилникът (шум и реплики) при приемането на промени в основния закон на държавата?! Не се ли срамувате, че това ще излезе в стенограмите и хората ще го четат?! Аз на Ваше място щях да се срамувам, и то много. Слава Богу, не съм от Вас! Слава Богу, и ние не сме от Вас. (Силен шум и реплики от ГЕРБ.)

Слава Богу, ние сме единствените, които се опитваме да държим някакъв ред (силен шум и реплики от ГЕРБ), за разлика от Вас! (Ръкопляскания от ГЕРБ и БСП ЛБ. Възгласи: „БКП!” от ГЕРБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Уважаеми господин Ерменков, Вие сте прав в едно – че след като нямаше повече заявки за изказване, бе отправен призив към народните представители да влязат в залата, аз бях пуснала и звуковия сигнал, народни представители, които влязоха, поискаха думата за изказване. (Шум и реплики от БСП ЛБ.) А малко по-рано днес на нарочно процедурно предложение за възможност да бъдат прекратени разискванията пленарната зала отхвърли това предложение, което за мен означава, че подкрепи виждането да се даде възможност на всеки народен представител, който желае, да вземе отношение по текстовете, които се обсъждат. В този смисъл аз мисля, че беше и втората част на Вашето предложение.

Да, стенограмите остават и точно заради това трябва да бъде дадена възможност на всеки народен представител да изложи тезата си. (Силен шум и реплики от БСП ЛБ. Реплика от народния представител Таско Ерменков.)

Тук съм съгласна с Вас, че трябва през цялото време да бъдат в пленарната зала, а не след като бъдат приканени, тогава да влизат и да заявяват желание за изказване.

Процедура – господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Вземам тази процедура само за да кажа, че има пълно основание в това, което каза господин Атанасов. Не бива Народното събрание така лековато да се отнася към такива сериозни неща. Това в перспектива може да породи много големи проблеми. Моля Ви да отмените ...

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Това не е процедура, господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ: Лазаров, ти пък точно да ми суфлираш... (Смях в цялата зала.) Точно ти ли бе, батко? Ама точно ти ли бе? Къв си бе? (Смях и ръкопляскания.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Колеги!

МИХАИЛ МИКОВ: Лазаров, седай тута, бе. Сядай си, точно ти ще ми суфлираш.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Моля за по-сериозно отношение!

МИХАИЛ МИКОВ: Уважаема госпожо Председател, много сериозно предлагам: отменете, ако искате, закриването на дискусията, защото...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Ама то е отменено вече, защото господин Атанасов... Точно срещу това възрази господин Ерменков, и аз се обосновах защо съм отменила закриването на дискусията, и защо зачитаме направеното процедурно предложение.

МИХАИЛ МИКОВ: Добре, ще има ли дискусия по този въпрос или не?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Да, ще има, господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ: А, добре. Благодаря Ви. (Смях.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Има ли желаещи колеги да дискутират по § 4?

Господин Миков, Вие взехте думата по същество по този параграф.

Господин Кънев, имате думата за изказване.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, господин Министър, колеги! Позицията на групата на Реформаторския блок по този параграф е ясна и е изразена от колегата Славов в направеното процедурно предложение. Оттук нататък ще кажа няколко думи в лично качество, възползвайки се от правото да говоря като народен представител, не като председател на не толкова голяма партия или съпредседател на не толкова голяма група.

Този параграф поставя един особен въпрос – въпроса за доверието в българската политика. (Реплика.)

Не, морал, а доверие. Това са различни неща.

През месец юли беше постигнат изключително труден компромис, който благодарение на мое доста пресилено изказване, придоби името „исторически” – той не е в категорията на историческите компромиси в политиката. Други са историческите компромиси. Той включи множество народни представители от властта и опозицията, като беше продукт и на преки преговори между най-остро противостоящите си в настоящия парламент парламентарни групи – тези на Реформаторския блок и на Движението за права и свободи. Оттук насетне дали този компромис ще бъде спазен, ще предопредели както възможността да се гради доверие между власт и опозиция в настоящия парламент, което означава възможността да се стига до съгласие по национално важни въпроси, изключително важно в парламентарната демокрация, така ще предопредели и степента на доверие в рамките на управляващото мнозинство.

Този дебат за доверието неизбежно е свързан и с дебата за страха и зависимостите, защото промяната на много позиции по отношение на съотношението на квотите, постигнато в рамките на юлския компромис, беше пряка последица от небивала компроматна медийна кампания в българското общество. Тя изразява страхове, а не дай, Боже, изразява и зависимости, които народните представители не бива да допускат, защото допуснат ли ги, се разрушава следващото ниво на доверие, а това е доверието между народните избраници и техните избиратели, което и без друго в българската политика е толкова крехко, че е спорно дали изобщо съществува.

Аз искам да подчертая, че тонът на добро възпитание, културен диалог и лично смирение, които опитваме с относителен успех да налагаме в тази зала от началото на мандата на този парламент, няма да бъдат нарушени, но доверието ще бъде тежко нарушено, ако се потвърдят съмненията, че постигнатият компромис е станал жертва на нелегитимни политически влияния и на политически договорки между партии от мнозинството и партии от опозицията без преки преговори.

В заключение искам да кажа, че направеното процедурно предложение има много голямо политическо значение, защото ние многократно чухме позицията на Движенето за права и свободи, че ако трите партии от мнозинството, които са част от юлския компромис, имат консолидирана позиция, Движенето за права и свободи ще я подкрепи. По тази причина при гласуването на процедурното предложение много ми се иска предварително, преди гласуването, да знаем позицията на Парламентарната група на ГЕРБ и на Парламентарната група на Патриотичния фронт, защото вследствие от публичните изявления на колегите от ДПС, които са най-важната част от юлския компромис, всъщност позициите на тези три основни групи от мнозинството ще предопределят дали първоначалната норма на компромиса има конституционно мнозинство от 160 гласа, или няма. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Кънев?

Първа реплика – господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Кънев, искрено се развеселявам от Вашата изповед за отношенията Ви в управляващото мнозинство и мнозинството по този конституционен Проект 2 – един закъса някъде в Деловодството, това е 2.

Когато говорите за зависимости, за страх и за разни такива работи, Вие в ДПС си гласувахте и по кредит, с ДПС си гласувахте и по възрастта за пенсиониране, и си гласувате заедно, и Ви е добре, само че за пред публиката се обяснявате колко Ви е тежко на душата. Хайде, гласувайте си заедно и спрете вече с тези маймунджилъци. (Ръкопляскания от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Не виждам, колеги.

Дуплика, господин Кънев. Няма да ползвате дуплика.

За изказване – господин Местан.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Благодаря, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми господин Министър, уважаеми колеги! Честно казано, малко сме изненадани, защото до днес знаехме, че сме универсалното зло – виновни, ако гласуваме с Реформаторския блок, още по-виновни, ако гласуваме с ГЕРБ, още по-виновни, ако гласуваме с БСП и АБВ, а всъщност ние неизменно гласуваме съобразно своята партийна политическа и идеологическа идентичност. Сега обаче става ясно, че сме универсалното решение.

Аз имам молба – преди да се взирате във вота на ДПС, което трябва да бъде ostrакирано в българската политика от местната власт, все пак полезно е първо да се вгледаме в себе си. Това наистина е много полезно.

Освен това ние чухме една теза, която изглежда абсолютно неоспорима и вярна, за постигнатия исторически компромис. Това е класически пример за привидно правилно построени тези, които обаче като резултат са грешни, защото не отчитат фундаментално важно обстоятелство, че подписите, положени под конституционния проект в частта за разпределение на квотите, бяха свързани с едно много важно условие. Онзи, които бяхме на мнение, че част от тези предложения биха се оказали противоконституционни, че тези съмнения на тези парламентарни групи, ако бъдат преодолени с едно нарочно тълкувателно решение на Конституционния съд, днес дебатите щяха да преминат по друг начин.

Съвършено различен щеше да бъде духът и на обсъжданията в тази пленарна зала.

Тълкувателно решение на Конституционния съд няма, което запазва автономното право на всяка парламентарна група да изразява позиции съобразно прочита на Конституцията. Това е обстоятелството, което бе премълчано, премълчано съзнателно, за да се разгърне тезата, че светът е черно-бял, и тези, които застъпваме определени позиции, независимо дали са противоконституционни или не, понеже сме носители на правата кауза, на доброто, това трябва да се уважи, всички други трябва да последват добрите, защото целта оправдава средствата. Ако целта е тържество на правовата държава, в името на тази цел, ако е необходимо – ще погазим принципа „правова държава“, ще приемем, ако е необходимо, и противоконституционни текстове.

Извинете, това се нарича борцовизъм! Борцовизъмът не е само ляв и ние имаме свидетелства за това.

Моля Ви за повече отговорност. Днес дебатите освен за доверието, са и за политическата отговорност и за политическото достойнство. Достойно е да гласуваш съобразно ограниченията, които налага една Конституция, която не си приел и не си подкрепил. И точно от позицията на партия, която не е подкрепила Конституцията, именно защото сме по-реформатори и от тези, които се зоват „реформатори“, ние предложихме най-реформаторското решение – да отнемем оковите на Великото народно събрание, за да можем тук да говорим единствено с езика на собствената си политическа воля. Това е предложението, което направих още с първото си изказване. Правя го и в края на последното изказване във връзка с дебатите днес.

Ние не обвързваме резултата от това гласуване нито със съдбата на управление, нито с това дали ще има ремонт или не кабинетът. Не е наша работа. Ние като партия нямаме амбиция към централната власт в рамките на Четиридесет и третото народно събрание.

Затова единственият аргумент, с който ще подкрепим конституционните промени, е загрижеността за публичния интерес и за образа на България в Европа, защото тази реформа се очаква и от нашите евроатлантически партньори.

Ще подкрепим всичко, което е възможно в рамките, които задава българската Конституция. (Председателят дава сигнал, че времето е истекло.)

Последно изречение, госпожо Председател.

Призовавам всички да помислите много внимателно – има риск целият конституционен проект да бъде бламиран, ако нито едно от двете алтернативни предложения не събере мнозинство от 180 гласа. Ако някой иска да бламира конституционния проект, ако иска да елиминира цяла година усилия и енергия, ще раздели гласовете за квотното разпределение така, че нито едно от предложенията да не събере необходимото мнозинство.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви, господин Местан, времето за изказване изтече.

ЛЮТВИ МЕСТАН: Ние ще дадем своя принос конституционообразното предложение да събере мнозинство от 180 гласа. Благодаря. (Ръкопляскания от ДПС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Има ли реплики към господин Местан?

Заповядайте, господин Кънев.

РАДАН КЪНЕВ (РБ): Господин Местан, ще започна отзад напред. Няма никаква причина да се приеме, че ако нито едно от двете алтернативни предложения не получи конституционно мнозинство, нещо е блокирано. И към настоящия момент броят на представителите на съдиите, прокурорите и следователите във Висшия съдебен съвет е регулиран законодателно, не конституционно, и така е през всички години от приемането на Конституцията досега. Тоест разпределението във вече разделения Висш съдебен съвет спокойно може да бъде продукт на законодателен акт, което естествено означава, че гласовете на ДПС няма да са решаващи в този момент. Но не е това, което желаем. Ние желаем да си останете там, където са Ви подписите.

На второ място, по отношение на Конституционния съд. Всички подписахме, че заедно ще поискаме това преюдициално запитване до Конституционния съд, въпреки основателните гласове, че надали ще бъде допуснато. За съжаление не беше допуснато. Оттук нататък дали това разпределение, под което всички сме положили подписите си, е конституционообразно или не, има само 12 души в българската република, които имат право да преценят. И по силата на Конституцията нито един от тях няма право да гласува днес. А имат право на база на жалба от народни представители и други управомощени лица да се произнесат постфактум.

На трето място, не се опитвам да чертаем някакъв черно-бял свят. Далеч сме от това нещо, но то не отменя един прост факт. Той е, че както в политиката, така и в ежедневието хората се делят на два вида – тези, които си държат на думата, и тези, които не си държат на думата. Подписите са нужни там, където няма достатъчно доверие. Но в случая, естествено, да не си държиш на подписа е много повече, отколкото да не си държиш на думата. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика – господин Славов.

Днес за пореден път господин Славов е велиcodушен и си отстъпи реда.

Заповядайте за втора реплика, господин Байрактаров.

ДИМИТЪР БАЙРАКТАРОВ (ПФ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми господин Местан, прав сте, че човек трябва да се вглежда в себе си. Аз днес ще се опитам да бъда екзистенциален (смях в залата) и ще направя цитат на едно емблематично слово. Дано всички колеги тук разберат какво искам да кажа. Словото звучи по следния начин: „Господа, депутатите нямат власт, нямат власт. Разберете го това! Аз съм този, който държи властта и разпределя квотите на финансиране в тази държава.” Благодаря за вниманието. (Ръкопляскания от ПФ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Байрактаров, аз лично не разбрах в каква връзка беше тази реплика

Трета реплика?

Заповядайте, господин Славов.

ПЕТЬР СЛАВОВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Уважаеми господин Местан, моята реплика ще бъде кратка. Да, действително няма тълкувателно решение на Конституционния съд, но има определение. В него много точно конституционните съдии посочиха, че е хубаво народните представители да поемат своята отговорност и да свършат това, за което са ги избрали българските граждани в този парламент.

Аз лично и колегите ми от Реформаторския блок сме готови да поемем тази отговорност и да държим на първоначално внесените предложения, които сме писали и които и Вие сте подписали.

Искам да Ви предложа нещо много конкретно. Надявам се да ме разберете правилно. Вие имате доста висока правна култура, пък и имате юристи в групата, които са с дългогодишен юридически стаж. Бих Ви предложил: ако това е нещото, което Ви тревожи – че няма произнасяне на Конституционния съд, нека да запишем в Преходните и заключителните разпоредби един текст и да отложим примерно с три-четири-шест месеца, ако искате, влизането в сила конкретно на тази разпоредба. Междувременно по обнародваните промени да сецираме Конституционния съд. Тогава ще имате произнасяне и няма да имате абсолютно никакви резерви дали сте подкрепили или не нещо, което е противоконституционно или не, защото преди то да породи правните си последици, ще има акт на Конституционния съд. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Дуплика – господин Местан.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми господин Кънев, да, понеже мнозинството е консолидирано, изключително стабилно по всички текстове, които се приемат от Четиридесет и третото народно събрание, по всяка вероятност изменениета в Закона за съдебната власт няма да зависят от ДПС. Ако трябва да прибегна до перифразиране на Ваш текст, ах, тази мечта на господин Кънев – „Нищо да не зависи от Движението за права и свободи.” Искрено Ви желая това!

Бъдете толкова единни, обичайте се, разбирайте се в рамките на тази парадоксална четворна коалиция. Аз повече от Вас искам Вие да нямаете нужда от гласовете на ДПС нито за плоския данък, нито за дълга, нито за каквото и да е.

Само че, предвид на разноидеологическия характер до степен на несъвместимост във вижданията на партньорите в управляващата коалиция, това, за съжаление, ще се налага и ДПС ще продължава да дава своята подкрепа за национално значими теми въпреки Вашето агресивно отношение към нас. Това е нашата политическа отговорност.

Що се отнася до този, който заяви, че ще бъде екзистенциален, опитвайки се да иронизира Движението за права и свободи, от изказването му разбрах, че имал желание да изглеждал екзактен, но приляга до друга дума – пароним. Това са думи, близки по звуков състав, но различни по значение, господин Байрактаров. Благодаря Ви. (Ръкопляскания от ДПС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Колеги, има ли други народни представители, които желаят да участват в дебата по § 4 от доклада?

Има ли народни представители, които са извън залата и при влизане биха пожелали да вземат отношение?

Дебатът е закрит – предстои гласуване.

Колеги, по време на дебатите господин Петър Славов оттегли неподкрепената от Комисията част от неговото предложение по § 2 по вносител.

Същото направи от името на Парламентарната група на АБВ господин Цочев, който оттегли неподкрепената част.

Колеги, има предложение на господин Волен Сидеров. В една част е в извън обсега, но по т. 2 е в обсега на Законопроекта, но Комисията не го подкрепя.

Въщност това е предложение, което беше направено в залата и от господин Атанасов – идентично с неговото предложение, вече по редакцията на текста на Комисията: в чл. 130а, в ал. 2 да отпадне т. 6, а именно „компетентността на пленума на Висшия съдебен съвет да управлява недвижимите имоти на съдебната власт”.

Гласуваме предложението на господин Волен Сидеров и група народни представители, което не е подкрепено от Комисията, но в залата беше направено това предложение, подкрепено от господин Атанасов и господин Миков.

Гласуваме предложението за отпадане на т. 6 в ал. 6.

Гласуvalи 198 народни представители: за 69, против 33, въздържали се 96.

Предложението не е прието.

Процедура по прегласуване – господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (РБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, нека да не се влияем от това кой се е подписал под някакво предложение или кой го е направил. Дайте да вникнем в същността на предложението. Този текст, приет по този начин е в... (Реплика от ГЕРБ.)

Предлагам прегласуване, защото току-що отхвърленото предложение на практика създава противоречие между две норми в Конституцията. Приемането на този текст – „Висшият съдебен съвет да управлява недвижимите имоти на съдебната власт”, е в абсолютно противоречие с чл. 106 от същата Конституция, където е посочено, че недвижимите имоти в тази държава се управляват от Министерския съвет. Разбирате ли какво се получава?! Много Ви моля, осъзнайте какво гласувате.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Прегласуване.

Гласуvalи 195 народни представители: за 70, против 21, въздържали се 104.

Предложението не е прието.

Вървим по доклада – на стр. 12 е предложението на господин Радан Кънев и група народни представители за създаване на ал. 3 в чл. 130б, което Комисията не подкрепя.

Гласуваме неподкрепеното предложение на Комисията.

Гласуvalи 197 народни представители: за 26, против 61, въздържали се 110.

Предложението не е прието.

Подлагам на гласуване предложението на народния представител Атанас Атанасов и група народни представители за изменение и допълнение в чл. 130а, § 2. Комисията не подкрепя предложението.

Гласуvalи 216 народни представители: за 26, против 68, въздържали се 122.

Предложението не е прието.

Поставям на гласуване онази част от предложението на народния представител Георги Кадиев, която не е подкрепена от Комисията.

Неговото предложение частично е подкрепено, в една част го е оттеглил.

Гласуваме неподкрепената част от Комисията.

Гласуvalи 196 народни представители: за 16, против 70, въздържали се 110.

Предложението не е прието.

Преминаваме към § 4 в доклада на Комисията, в нейната редакция.

Преди прекъсването приехме процедурно решение за разделно гласуване по алинеи.

Директно подлагам на гласуване алинеите, по които няма направени предложения.

Подлагам на гласуване § 4, с който се създават нови членове 130а и 130б, и редакцията на чл. 130а, ал. 1 – „Висшият съдебен съвет осъществява правомощията си чрез Пленум, съдийска и прокурорска колегия”.

Гласуваме тази алинея от чл. 130а – нов, по предложение на Комисията.

Гласуvalи 235 народни представители: за 199, против 34, въздържали се 2.

Алинея 1 на чл. 130а е приета.

В ал. 2 – „Пленумът се състои от всички членове на Висшия съдебен съвет” и в изречение второ се уреждат в точки компетентността на пленума на Висшия съдебен съвет.

Предложението на господин Атанасов да отпадне т. б вече беше гласувано, тъй като беше идентично с предложението на господин Волен Сидеров и група народни представители.

Подлагам на гласуване ал. 2 в чл. 130а в редакцията по доклада на Комисията.

Гласували 233 народни представители: за 201, против 31, въздържал се 1.

Предложението е прието.

Това е ал. 2 на чл. 130а.

Преминаваме към ал. 3.

Господин Славов предложи от парламентарната трибуна вместо предложението на Комисията „съдийската колегия да се състои от 14 членове”, да бъдат „13” и в края на изречението вместо „шестима, избириани от Народното събрание”, да бъде „петима, избириани от Народното събрание”.

Подлагам на гласуване редакционното предложение на господин Славов в ал. 3.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС, от място): Това е редакционно предложение, да!?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Има резон това, което коментирате от място, но след като редакционно по същия начин е обърнато в Комисията, няма как да откажа, че това е редакционно предложение.

Гласуваме, колеги.

Гласували 220 народни представители: за 25, против 82, въздържали се 113.

Предложението не е прието.

Подлагам на гласуване редакцията на ал. 3 в чл. 130а на § 4 по доклада на Комисията.

Гласували 227 народни представители: за 204, против 12, въздържали се 11.

Предложението е прието.

Господин Славов, предложението Ви в ал. 4 е в зависимост с приетия вече текст на ал. 3, поради което го оттегляте, тъй като няма как едновременно да са верни и двете. (Народният представител Петър Славов кима утвърдително.)

Подлагам на гласуване ал. 4 в чл. 130а в редакцията по доклада на Комисията.

Гласували 213 народни представители: за 204, против 7, въздържали се 2.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване редакцията на чл. 130а, ал. 5, както е по доклада на Комисията.

Гласували 217 народни представители: за 190, против 27, въздържали се няма.

Предложението е прието.

Колеги, подлагам на гласуване целия текст 130б, тъй като по отношение на него не се налага разделно гласуване – няма направени предложения в залата.

Гласуваме чл. 130б в редакцията на Комисията.

Гласували 220 народни представители: за 193, против 27, въздържали се няма.

Предложението е прието.

Министър Христо Иванов иска думата.

Слушаме Ви, господин Министър.

МИНИСТЪР ХРИСТО ИВАНОВ: Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми народни представители, преди гласуването по този текст аз се обърнах към Вас и казах, че според мен става дума за наистина ценностен въпрос. Гласуването ясно показва по този въпрос какво е мнозинството.

Фактически, за съжаление - и символично, и политически - отправихме послание за това, че независимостта на съда не е достатъчно ценена. И въпреки че днес е ден, в който ще бъдат направени доста важни стъпки по посока на върховенството на правото, сега с това гласуване стана една важна, голяма стъпка – и символична, към съмнението за това, че в България все повече може да се говори за върховенство на главния прокурор. Поради което с голямо облекчение мога да обявя, че повече няма да упражнявам правомощията на министър на правосъдието и днес ще направя всички необходими стъпки за своето оттегляне. (Шум и реплики. Възгласи отляво: „Браво!“. Частични ръкопляскания.)

Много Ви благодаря за работата, която сме имали заедно, и Ви желая успех!
(Ръкопляскания.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Лазаров, слушаме Ви.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: По § 3 има предложение от народните представители проф. Борислав Борисов, Кирил Цочев и група народни представители.
Предложението е оттеглено.

Предложение от народните представители Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов:
„Параграф 3 отпада.“

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 3, който става § 5:

„§ 5. Досегашният чл. 130а става чл. 130в и в него се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите „за обсъждане“ се заличат.
2. Точка 2 се отменя.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Колеги, има ли изказвания? Няма.

Дебатът е закрит.

Преминаваме към гласуване.

Подлагам на гласуване предложението на народните представители Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов за отпадане на § 3. Комисията не подкрепя това предложение.

Гласуваме неподкрепено предложение.

Гласували 203 народни представители: за 14, против 111, въздържали се 78.

Предложението не е прието.

СВЕТЛИН ТАНЧЕВ (БДЦ, от място): Процедура.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Процедура, само ако е свързано с начина на гласуване. В режим на гласуване сме. (Реплика от народния представител Светлин Танчев.)

След гласуването.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията, в подкрепа текста на § 3, който става § 5, в редакцията на Комисията.

Гласуваме § 5 в редакцията на Комисията.

Гласували 201 народни представители: за 194, против 4, въздържали се 3.

Предложението е прието.

Процедура – господин Танчев.

СВЕТЛИН ТАНЧЕВ (БДЦ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, искам – от името на групата на БДЦ, да помоля за почивка. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Колко?

СВЕТЛИН ТАНЧЕВ: За 15 минути.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Обявявам прекъсване до 15,20 ч.

(След почивката.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Лазаров, може ли да продължим? Колеги, времето за прекъсване изтече.

Приканвам всички народни представители в залата!

Слушаме Ви, господин Лазаров.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Уважаема госпожо Председател!

Предложение от народните представители Димитър Делчев, Настимир Ананиев, Корман Исмаилов и група народни представители:

„Създава се § 3а:

„§ 3а. Член 131 се отменя.”

Комисията не подкрепя предложението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Изказвания?

Заповядайте, господин Делчев.

ДИМИТЪР ДЕЛЧЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги народни представители! Предложението е да се въведе явното гласуване. Въщност има две предложения, едното от които е по-радикално и то казва, че в Конституцията трябва да се запише вместо „тайно” гласуване на Висшия съдебен съвет „явно”. Второто казва, че просто думичката „тайно” трябва да отпадне, така че законодателят да преценява дали гласуването във Висшия съдебен съвет да бъде явно или тайно.

Въщност това е едно прогресивно предложение. Това е едно предложение, което цели да разкрие зависимостите във Висшия съдебен съвет, това е предложение, което цели да даде малко повече прозрачност на работата на този толкова важен орган, който назначава, освобождава и повишава магистратите в съдебната система.

С явното гласуване въщност ще се постигне точно това. С какво ние сме по-лоши от Австрия, Португалия, Норвегия, САЩ – все държави, в които за избор на магистрати се гласува явно? Мисля, че ние не сме по-лоши.

Затова, колеги, призовавам Ви да не се страхуваме от това, че ще има граждански контрол, както има такъв върху работата на Народното събрание, където също се вземат важни решения, така има и граждански контрол върху работата на съдебната власт и на най-висшия орган в съдебната власт.

Въщност това е добавка към тази база, този исторически компромис, както стана известно, и за мен това ще направи истинската разлика в работата на Висшия съдебен съвет.

А по отношение на историческия компромис, колеги, да, днес беше направена отстъпка от историческия компромис, отстъпка, заради която ние от Реформаторския блок трябва да се вгледаме и в себе си и за която трябва да си направим една равносметка как бяха водени преговорите за отвоюването на този исторически компромис. Надявам се, че оттук нататък текстът, който ще мине със 180 гласа, който ще стане първата стъпка на съдебната реформа почти една година след приемането на съдебната стратегия, ще бъде поне някаква малка осъдна база, защото тя е наистина такава, върху която да градим по-нататъшната съдебна реформа и през законите за съдебната власт, и процесуалните закони, и всички останали закони, които касаят структурирането и функционирането на съдебната власт. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Делчев, само едно пояснение. Вие участвате заедно с други народни представители в две предложения, които взаимно си противоречат.

Първо предлагате – и така е по нашия Правилник, да се гласуват текстове изцяло за отпадане. Първо предлагате чл. 131 да бъде отменен. Това е първото Ви предложение. След което, ако този текст, както е по доклада, събере гласове, ще отпадне целият чл. 131 и няма как да гласуваме второто Ви предложение. В друга група народни представители сте... думата „тайно“ да се заменя с „явно“. Разбирам от Вашето изказване, което направихте, че Вие държите да се подложи на гласуване първо предложението Ви „тайно“ се заменя с „явно“.

ДИМИТЪР ДЕЛЧЕВ: Точно така. Само да уточня, че не целият текст да отпадне, а само думичката „тайно“.

Тоест, нека да гласуваме първо предложението „тайно“ да се замени с „явно“, а след това да гласуваме и другото предложение, ако първото не събере необходимото мнозинство. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви.

Реплики?

Заповядайте, господин Георгиев.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! уважаеми колега Делчев, очевидно е, че Вашият исторически компромис стигна до исторически провал, както казах преди малко, и ще продължите да задълбочавате този исторически провал с Вашите предложения. Защо искате да контролирате и гласуването във ВСС, при това в колегиума на ВСС, в пленума? Има ли нещо по-демократично и нещо, което гарантира в най-стабилна степен свободното гласуване –гласуването по съвест съобразно вижданията на членовете, освен тайното гласуване? Друго не е измислено засега. От древността досега тайното гласуване е това, което е най-свободно, съобразно волята на този, който упражнява гласа.

Така че Ви моля: не внушавайте на залата, че трябва непременно да има някакъв граждански контрол върху гласовете на Висшия съдебен съвет. Това не е логично!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Няма.

Други народни представители?

Господин Лазаров, моля Ви да докладвате и другата група предложения по чл. 131, тъй като от изказването на господин Делчев той на практика взе становище по заменяне на думата „тайно“ с „явно“, а там има още едно предложение на господин Кънев и група, което е идентично.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Благодаря, госпожо Председател.

Предложение от народните представители Димитър Делчев, Настимир Ананиев и група народни представители:

„Създава се § 3а:

„§ 3а. В чл. 131 думата „тайно” се заменя с „явно”.”

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от народните представители Радан Кънев, Иван Иванов, Атанас Атанасов и група народни представители:

„Създава се нов параграф:

„§… В чл. 131 думата „тайно” се заменя с „явно”.”

Комисията не подкрепя предложението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Продължава разискването относно начина, по който ще се вземат решенията във Висшия съдебен съвет. До момента чухме предложението на господин Делчев в подкрепа тайното гласуване към момента да бъде заменено с явно.

Господин Мартин Димитров иска думата. (Шум и реплики.)

МАРТИН ДИМИТРОВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми дами и господа! Явното гласуване категорично трябва да бъде подкрепено, защото това е инструмент за лична отговорност във вота. Така гласува българският парламент и всяка медия, всеки гражданин може да провери как е гласувал един народен представител. Тази информация е обществено достъпна. Същото важи и за Министерския съвет. Този принцип трябва да бъде въведен и за Висшия съдебен съвет. Няма нищо за криене! Във Висшия съдебен съвет има личности и всяка личност трябва да застане зад съответното решение и съответния вот.

Колкото до изказването на БСП преди малко, аз ги слушам цял ден днес. Те казаха, че са против разделянето на пленума на две колегии, а после гласуваха за квотите. Цял ден обясняваха как са против това разделение, а накрая отидоха и гласуваха за квотите. Това е кратък пример за тежка политическа демагогия! Трябва да си голям демагог и напълно да си се самозабравил, цял ден да обясняваш как не трябва да има разделение на пленума и накрая да отидеш да гласуваш за квотите! Но аз, колеги, понеже съм виждал всичко от Вас, дори това не ме учудва!

Уважаеми дами и господа, призовавам Ви да гласувате за явния вот, за да не се окаже, че днешният ден ще бъде запомнен само с това, че още един честен министър след Веселин Вучков (шум и реплики от БСП ЛБ и от дъното на залата), вече двама души, двама честни човека си отидоха. Да не се окаже, че само с това ще се запомни днешният ден. Затова, уважаеми дами и господа, подкрепете явното гласуване! (Шум и реплики от дъното на залата.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Димитров? Няма.

Други народни представители?

Господин Местан иска думата.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Благодаря.

Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Спорът дали да се гласува явно, или тайно е от векове. Ние от Парламентарната група на ДПС ще подкрепим предложението конституционното ограничение Висшият съдебен съвет да взема решенията си с тайно гласуване да отпадне.

Искаме обаче да предупредим, че не трябва да се възлагат свръхчаквания за реформиране на системата през промяна на начина на гласуване. Има немалко ситуации, в които явният вот създава по-големи предпоставки за контролиран вот. Трябва честно да си го признаям!

Аз разбирам обстоятелствата, които пораждат необходимостта от подобно предложение, защото, малко или много, определени знакови гласувания дискредитираха тайния вот. Публиката е добре запозната с тези случаи.

Ако някой обаче възлага бог знае какви надежди, че тайният вот ще бъде по-отговорен, трябва все пак да си представим, че определени членове на ВСС ще вдигат ръка под зоркия поглед и на прекия си ръководител. Затова може би е по-удачно, макар че ние сме отворени да подкрепим и радикален вариант, но по-отговорен ни се струва подходът да отпадне конституционното ограничение. Нека да предвидим в Закона Висшият съдебен съвет да гласува явно и ако практиката, негативна практика, наложи това да се коригира, да има такава възможност, за да не прибягваме всеки път до необходимостта да изменяме самата Конституция.

Изразяваме тази теза съвършено отговорно, със съзнанието за неизбежните плюсове и минуси и на тайното, и на явното гласуване.

Тридесет и шест гласа от ДПС ще има в подкрепа на редакцията за отпадане на конституционното ограничение Висшият съдебен съвет да взема решенията си единствено тайно. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма.

За изказване – господин Филип Попов беше първи.

След него – господин Чавдар Георгиев.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми народни представители, тук като че ли се въртим в омагьосания кръг кое е първо – дали яйцето, или кокошката? Аналогичен е този въпрос – дали явно, или тайно гласуване!

Ако прокараме линия през всички промени, които гласувахме до тук и предстои да се гласуват, ако обърнете внимание на изказването, как да кажа, на ексминистъра на правосъдието, се вижда ясната линия и една-единствена цел – овладяване на Висшия съдебен съвет или на двете му колегии.

Първо, гласувахме разделянето на двете колегии, за да може по-лесно в по-малък състав те да бъдат контролирани.

Сега въвеждаме явното гласуване. На всички Ви е ясно, че мотиви „за“ или „против“ начина на гласуване винаги могат да се намерят. Но с явното гласуване, и тук съм съгласен с господин Местан, че то ще се извършва под зоркия поглед на прекия им ръководител, ще има други зависимости в съдебната власт. Въщност прокарването на явното гласуване във Висшия съдебен съвет, в колегиите – прокурорска и съдийска, на практика ще доведе до много по-тежки зависимости, до отчетност, но не публична, не отчетност пред органите, а отчетност за тези зависимости.

Мисля, че затова ние не можем да подкрепим едно такова предложение и няма да го подкрепим. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Попов?

Заповядайте, господин Делчев.

ДИМИТЪР ДЕЛЧЕВ (РБ): Господин Попов, внимателно Ви слушах. Въщност основната теза, около която се въртите, е, че ако е явно гласуването, ще има сериозен контрол от преките началници, за разлика от тайното гласуване. Това дойдох да оспоря.

И в момента има данни, че преките началници отново знаят как се гласува, тъй като залата е малка, всички седят около кръгла маса и както ние можем да видим как гласуват колегите ни, така и хората от Висшия съдебен съвет могат да се изконтролират.

На практика това се опитваме да излекуваме – да е тайно гласуването само за хората извън залата, а не и за хората в залата. Нека да стане явно и за хората в залата, и за хората извън залата! Нека гражданското общество да контролира този процес.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Има думата за изказване господин Чавдар Георгиев.

Преди това – дуплика на господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател. Излизам да кажа съвсем кратка дуплика. Благодаря на колегата, че по същество в крайна сметка подкрепи моята теза по отношение на явното гласуване и зависимостите, които то ще провокира.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Сега вече господин Георгиев има думата.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги!

Всъщност спорейки за явното и тайното, спорим дали да има независим Висш съдебен съвет, или да няма такъв! Ако Вие сте за това – Висшият съдебен съвет да бъде зависим, гласувайте за явното! Ако сте за това – да има самостоятелна, независима съдебна власт и нейният орган по управление да е независим, гласувайте за тайното гласуване! Няма какво друго да Ви кажа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма.

Господин Анастасов – за изказване.

ГЕОРГИ АНАСТАСОВ (БСП ЛБ): Госпожо Председател, дами и господа народни представители! Обикновено винаги пътят към ада е постлан с цветя от рози и с хубави пожелания. Това, което днес се предлага, външно изглежда много красиво – виждаш ли, всички ще гласуват явно и цяла България ще има контрол върху тях. Това не е така, защото това е началото на края на демокрацията. Защото демокрацията е с тайното гласуване – всеки да запази своя вот така, както той го чувства вътрешно, в сърцето си, а не както го контролират отвън и както ще му наложат натиск дали 10, дали 100 или 2000 души, или 5000 души, които са направили някаква подписка и са я внесли.

Това е опасното за България, защото ще бъде началото на края на тайното гласуване. Утре Вие ще предложите и за парламент да се гласува явно, за да може цялото общество да види как се гласува за българския парламент, как се гласува за президент. Въобще изборите ще бъдат явни. Това се предлага реално до момента. И това ще е началото. Помислете сериозно.

Вярвам, че залата ще прояви разбирането да запази демокрацията, защото тук се казаха много истини, аз няма да ги повтарям, но по-голяма зависимост от това да гласуваш явно няма в този съвет, който би трябвало да контролира и съдиите, и прокурорите, и цялата съдебна система.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма.

Господин Ананиев има думата.

НАСТИМИР АНАНИЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Аз твърдо подкрепям явното гласуване, тъй като за мен това е една от добрите реформи в самата Конституция, но, свързано и с изказването на предния колега, да не забравяме, че ние сме парламентарна република и парламентът гласува явно всички свои решения. Разбира се, изключвам избора на омбудсман, но там знаете какво се получи, така че този пример не е много удачен за тайно гласуване.

Нека да се придържаме и да дадем възможност на всеки да застане зад гласа си и когато гласува, да може да се аргументира защо гласува по този начин. Така че явното гласуване е добро.

Разбира се, знам какво се говори и от другата страна за самото явно гласуване. Може би някои от доводите да имат своята сила, но ние трябва да покажем, че искаме всичко да е

прозрачно за пред обществото. Затова Ви призовавам да подкрепите явното гласуване. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към изказването на господин Ананиев? Няма. Имате думата за изказване, господин Жаблянов.

ВАЛЕРИ ЖАБЛЯНОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! След оставката на господин министъра на правосъдието Христо Иванов аз не виждам никакви основания да се правят изказвания от Реформаторския блок. (Реплики от РБ.) Те подведоха мнозинството. Те го качиха на една шейна и го пуснаха по нанадолнището без каска. И катастрофираха по най-безобразния начин в днешния дебат.

Конституционната промяна, която беше предложена, беше зле обмислена, още по-лошо организирана и накрая приключи с пълно фиаско.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Още не е приключила, господин Жаблянов, предстоят текстове, които се докладват и гласуват.

ВАЛЕРИ ЖАБЛЯНОВ: Приключи, защото явното гласуване е символ на диктатурата на учицата. Явното гласуване е антиподът на демокрацията. Идеята за явното гласуване е символът на тоталното сриване на представата на една партия, самообявила се за демократична в очите на българската общественост.

Уважаеми колеги от Реформаторския блок, никога не съм допускал, че можете да предлагате явно гласуване в един колективен орган като израз на демократичност. Това е абсурд, това е невъзможно. Господин Димитров, съжалявам, въпреки че най-вероятно ще се обяснят лично.

Искам да подчертая, че тайният вот е гаранцията за свободата на съвестта и на личността. И това че изборите в България се превърнаха в простиране на чаршафи пред очите на цялата общественост публично, не дава основание да го въведем и в Конституцията, особено в управлението на съдебната власт.

Днес по инициативата на една парламентарна група беше нарушен Правилникът на Народното събрание, най-вероятно с добри намерения. Тук някой вече говори за намеренията. Но когато Народното събрание не е за пример по отношение на законността и реда, то какво да очакваме от останалите власти?

Разбира се, политическата тактика допуска едно или друго действие, но винаги трябва да се държи сметка и за последствията от това, а те няма да закъснеят.

Уважаеми колеги, призовавам Ви да подкрепим тайното гласуване като начин на вземане на решения във Висшия съдебен съвет и като израз на демократичното функциониране на институциите. Демокрацията, демократичните решения и демократичността на българските институции се поставя не за първи път под въпрос. И винаги от десницата, която се обявява за демократична в началото. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма реплики.

Господин Димитров има лично обяснение.

МАРТИН ДИМИТРОВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги, бях лично поканен да отговоря, затова няма как да не се възползвам.

Става въпрос за следното. Питам се има ли гласуване във Висшия съдебен съвет, за което е проблем даден негов член да застане с името си и да обясни защо е гласувал по даден начин? Не би трябвало такова гласуване въобще да има. Би трябвало за всяко гласуване във Висшия съдебен съвет всеки да може да стане и да каже как и защо е гласувал. Както в българския парламент няма гласуване, за което да не могат да те попитат хората: „Защо зае позиция?” Това е въпрос на отговорност, уважаеми дами и господа. Не би трябвало във Висшия съдебен

съвет да може да се вземе решение, за което даден човек да е гласувал по определен начин и да не може да го обясни публично след това.

Иначе по тази логика и в парламента си имаме началници и гласуваме пред тях, но всеки гласува по своята съвест, или би трябвало да гласува по своята съвест, и носи в крайна сметка лична отговорност.

В момента, както Ви каза един колега, ситуацията е следната: всички знаят във Висшия съдебен съвет кой как е гласувал, само обществото не знае. И в крайна сметка се получава така, че няма обществена отговорност за начина на гласуване на отделните членове. Именно по тази причина, уважаеми дами и господа, личното гласуване е лична отговорност на всеки член, а този, който не иска да носи лична отговорност, няма да отива във Висшия съдебен съвет, не трябва да става депутат. Не трябва да става и министър, защото на тези постове се носи лична отговорност и е ясно с всяко гласуване каква позиция си заел.

Аз се чудех: в БСП, Вие, колеги, тайно ли вземате решения на Вашите пленуми? Защото, ако е тайно, затова работата натам отива в последно време. Благодаря за Вашето внимание.

(Реплики от БСП ЛБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Други народни представители, които желаят да вземат думата? Няма.

Дебатът е закрит.

След уточнението с господин Делчев подлагам на гласуване предложението, направено от него, Настимир Ананиев, Антони Тренчев, доц. Димитър Шишков и Димитър Танев, което е идентично с предложението на господин Радан Кънев, Иван Кирилов Иванов, Атанас Атанасов, Гроздан Караджов и Валентин Павлов – в чл. 131 думата „тайно“ да се замени с „явно“. (Реплики от БСП ЛБ: „Комисията не го подкрепя!“.)

Гласували 200 народни представители: за 46, против 49, въздържали се 105.

Предложението не е прието.

Подлагам на гласуване предложението на господин Делчев, Настимир Ананиев, Корман Исмаилов, Борислав Миланов, Радан Кънев, Найден Зеленогорски, Гроздан Караджов, Атанас Атанасов, Антони Тренчев, Борис Станимиров и Румен Христов – чл. 131 се отменя. Гласуваме предложението да отпадне изцяло чл. 131 от Конституцията.

Гласували 218 народни представители: за 190, против 27, въздържал се 1.

Предложението е прието.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Уважаема госпожо Председател, в резултат на гласуването би следвало § 6 по доклада за промени в чл. 131 да придобие друго съдържание, а именно нов § 6:

„§ 6. Член 131 се отменя.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Това току-що го гласувахме, господин Лазаров.

Поради решението на пленарната зала, подкрепено с конституционно, високо мнозинство, няма как да бъде докладвано и гласувано предложението на Комисията за изменение на член, който току-що пленарната зала отмени. Въпрос на „Финални текстове“ е да извърши преномерацията в параграфите по доклада.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: По § 4 има предложение от народния представител Петър Славов.

Комисията не подкрепя предложението:

„В § 4 относно...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Момент, господин Славов дава знак.

Моля Ви, елате на трибуната да заявите какво правите.

ПЕТЬР СЛАВОВ (РБ): Колеги, по-рано вече водихме този разговор за подобно редакционно предложение и то не беше подкрепено. Аз го оттеглям, за да пестя време. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви, господин Славов.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Предложение от народните представители Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов:

„В § 4, в чл. 132а, ал. 6 ново изречение второ се изменя така: „Инспекторатът прави проверки за установяване на прояви, уронващи престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване независимостта на съдиите, прокурорите и следователите.”

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от народния представител Георги Кадиев.

Комисията не разгледа предложението по т. 1 на основание чл. 4, ал. 1, изречение трето и ал. 3 от Правилата за процедурата по обсъждане и приемане на Законопроекта за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, тъй като то е извън принципите и обхвата на приетия на първо гласуване Законопроект.

Комисията подкрепя предложението по т. 3, което е отразено на систематичното му място в чл. 132а, ал. 6, и не го подкрепя по точки 2 и 4:

„2. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Инспекторатът проверява:

1. дейността на съдии, прокурори и следователи по приложението на закона, без да засяга тяхната независимост;

2. разглеждането и решаването на делата и преписките в разумен срок по жалби за забавено правосъдие;

3. спазването на изискванията за почтеност при изпълнението на служебните функции на съдии, прокурори и следователи;

4. наличието на конфликт на интереси при изпълнение на служебните задължения на съдии, прокурори и следователи;

5. редовността на имуществените декларации и тяхното съответствие с притежаваното имущество;

6. проявите на съдии, прокурори и следователи, които уронват престижа на съдебната власт;

7. наличието на прояви, свързани с нарушаване независимостта на съдии, прокурори и следователи.”

4. В ал. 8 думите „на Висшия съдебен съвет” се заменят с „на Народното събрание”.”

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4, който става § 7:

„§ 7. В чл. 132а, ал. 6 се създава ново изречение второ: „Инспекторатът извършва проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, на имуществените им декларации, както и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите.”, а досегашното изречение второ става изречение трето.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Дебатът е открит.

Има ли народни представители, които желаят да вземат отношение?

Господин Филип Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаема госпожо Председател, уважаеми народни представители! По съществото си в чл. 132, ал. 6, в една и съща алинея на практика, Вие предлагате два противоречаващи си и взаимно изключващи се текста.

В чл. 6 на Конституцията, сега действащия чл. 6, ясно и категорично е записано, че Инспекторатът проверява дейността на органите на съдебната власт, без да засяга независимостта на съдии, прокурори и така нататък.

Е, като изпратим Инспектората да проверява съдии и прокурори по отношение на техните имотни декларации, по отношение конфликта на интереси, колко независими ще бъдат тези магистрати, уважаеми народни представители?

Нещо повече, Инспекторатът към Висшия съдебен съвет има две основни функции: първата основна функция е по отношение да се следи за срочността на делата, втората е по еднаквото правоприлагане. Имаме вече създадени такива администрации – Сметна палата, Комисия по конфликт на интереси, така наречената, известна Комисия Кушлев или Комисия по изземане на незаконно придобито имущество. Защо отнемаме от техните компетенции и вменяваме на един Инспекторат, на съвсем друг орган, неприсъщи за него функции?

Това се прави, пак повтарям, с единствената цел и то проличава във всичките предложения – да се овладее, да се създаде един репресивен орган и да се овладее съдебната власт през Висшия съдебен съвет и вече поединично всеки един прокурор, всеки един съдия да бъде под угрозата, че всеки един момент при него може да дойдат инспекторите към Висшия съдебен съвет и да му потърсят отговорност за това какво е правил, дали е бил в конфликт на интереси, дали имотната му декларация отговаря на действителното му имотно състояние, въпреки че има такива вече създадени органи. Преливаме едни компетенции, правим едни каши с тази цел – овладяване на Висшия съдебен съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики към господин Попов? Няма. (Шум и реплики.)

Господин Георгиев – за изказване? (Шум и реплики.)

Реплика искате към господин Попов? Заповядайте.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Уважаеми господин Попов, уважаеми колеги, уважаема госпожо Председател! Няма какво да задавате въпроси. То всичко е ясно: създава се една съдебна инквизиция. Аз съм го казвал и друг път. Просто колегите отясно създават такъв орган, за да може, който не слушка, да го ударят по главата и повече да не се разправят с него. Това е. Няма какво да задавате въпроси!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Няма.

Дуплика – господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Уважаеми господин Георгиев! И аз това се чудех цяла сутрин. Имах някакви колебания след оставката на министъра, ама сега вече ми прояснихте абсолютно нещата. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Ами, изяснявайте си ги тези неща – стоите един до друг, бе, колеги! (Шум и реплики.)

Има ли други народни представители, които желаят да вземат отношение?

Господин Кадиев.

ГЕОРГИ КАДИЕВ (нечленуващ в ПГ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Предложението бяха направени от мен. Аз не съм от дясната част на залата, господин Попов. Най-малкото пък искам да овладявам Висшия съдебен съвет. Далеч над възможностите ми е.

Единственото нещо, което исках, беше да се засилят правомощията на Инспектората. Винаги съм бил привърженик на засилването на правомощията на Инспектората във всяка една институция просто защото институциите в България, за съжаление, работят само и единствено под натиск и Инспекторатът наистина е инструмент за натиск върху тези институции да работят.

Предложението, които направих, не са кой знае какво.

Първото, което беше отхвърлено, тъй като не е в обхвата на промените, беше да се увеличи съставът на Инспектората и вместо 10 инспектори да са 14. Окей, съгласен съм с аргумента, че това не може да бъде гласувано в момента, но по принцип тези правомощия Инспекторатът в този състав от 10 души не може да ги изпълнява, плюс главен съдебен инспектор.

Сега отиваме вече на самите правомощия. От седемте правомощия, които съм предложил, четири всъщност са приети от Комисията. Остават три, които не са приети.

От тези три за мен е важно едно-единствено: това, което не е толкова важно, е Инспекторатът да проверява наличието на конфликт на интереси. Съгласен съм, има Комисия по конфликт на интереси. Може би тя може да свърши тази работа. До момента нищо не е свършила в това отношение, но може би – може.

Другото – спазване на изискванията за почтеност. Да речем, че е някаква морална норма. Сигурно има и друг начин да се проверява.

Това, което аз Инспекторатът истински искам да проверява, е разглеждането и решаването на делата и преписките в разумен срок по жалба за забавено правосъдие. Ако в момента...
(Реплики от БСП ЛБ.)

Не, сега не е така, господин Миков! Сега Инспекторатът има правото единствено да проверява дейността на съдиите, прокурорите и следователите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Не влизайте в пряк диалог помежду си!

ГЕОРГИ КАДИЕВ: Ако можете да гласувате тази втора точка, за мен е достатъчно.

По отношение на четвъртата точка – в ал. 8 думите „на Висшия съдебен съвет“ се заменя с думите „на Народното събрание“.

Сегашната ал. 8 звучи така: „Инспекторатът представя годишен доклад за дейността си на Висшия съдебен съвет“.

Това, което аз искам, е той да предоставя този доклад на Народното събрание, защото ние сме! Искам Инспекторатът да има пряк контакт, пряка връзка с Народното събрание. Ако подкрепите това нещо – благодаря Ви, иначе ще разчитаме на това, че той ще го представи на Висшия съдебен съвет и Висшият съдебен съвет може би ще го даде на Народното събрание. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЩЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики?

Господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Уважаеми господин Кадиев, докладите са тук, ама никой не е предложил да се гледат, още от 2012 г.! И си седят, и си отлежават!

По отношение на тази идея аз може би не знам дали под формата на реплика, но бих я доразвил – да направим едни инспекторати и към Министерски съвет, и към Народно

събрание. И това е зародишът на идеята на така наречения „Закон за борба с корупцията по високите етажи“ на госпожа Кунева.

Оттук тръгва и тази идея и да си имаме инспектор – депутат, инспектор – министър, всеки да си отговаря персонално, да си му следи за декларациите, да си му следи за конфликта на интереси, публично да ги обявяваме и така ще е най-добре, най-демократично, най-прозрачно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Втора реплика? Няма.

Дуплика – господин Кадиев. Няма да ползвате.

Процедура – господин Байрактаров. (Шум и реплики.)

Да, знам, че имате изказване, но поискаха процедура, вероятно по начина на водене.

ДИМИТЪР БАЙРАКТАРОВ (ПФ): Госпожо Председател, вижда се, че се злоупотребява. Водят се никакви дебати, които не са по същество. Виждате колеги, които стоят един до друг, ползват трибуна, за да си разказват неща, които могат да си ги кажат от място, което вече е неуважение към Народното събрание, поради което искам прекратяване на разискванията. Благодаря за вниманието. (Шум и реплики.)

Не се обаждайте от място!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Моля Ви, господин Байрактаров! (Оживление.)

Обратно становище?

Господин Попов.

ФИЛИП ПОПОВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Аз няма да правя, как беше – екзистенциално изказване. (Оживление.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Нямате и думата за изказване, а за обратно становище.

ФИЛИП ПОПОВ: Правя обратно предложение. (Смее се.)

Имаше записани народни представители за изказване – това са важни въпроси, които решаваме. Инспекторатът към Висшия съдебен съвет е един основен орган, конституционно закрепен и ако на колегата, на депутата господин Байрактаров, това не му е екзистенциално, да потърпи още малко.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Подлагам на гласуване направеното процедурно предложение.

Гласували 175 народни представители: за 82, против 34, въздържали се 59.

Предложението не е прието.

ДИМИТЪР БАЙРАКТАРОВ (ПФ): Госпожо Председател, колегата Борис Ячев не успя да гласува, поради което искам прегласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Прегласуване.

Този път успяха ли всички да гласуват? (Шум и реплики.)

Гласували 175 народни представители: за 90, против 38, въздържали се 47.

Предложението е прието. (Шум и реплики. Частични ръкопляскания.)

Дебатът е закрит.

Предстои гласуване.

Предложението на господин Петър Славов е оттеглено.

Искам да припомня предложението на господата Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов. В доклада пише, че Комисията не подкрепя предложението, но според мен то е подкрепено по принцип, тъй като в редакцията на Комисията са с почти идентични редакции. Просто ще го прочета, за да се убедим, че става въпрос за по принцип подкрепено предложение.

Предложението е:

„В чл. 132, ал. 6 да се добави ново изречение второ, което се изменя така:

„Инспекторатът прави проверки за установяване на прояви, уронващи престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване независимостта на съдиите, прокурорите и следователите”.

Това е предложението, което по доклада пише, че не е подкрепено.

Редакцията на Комисията е:

„В чл. 132а, ал. 6 се създава ново изречение второ:

„Инспекторатът извършва проверки за поченост и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, на имуществените им декларации, както и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите.”, а досегашното изречение второ става изречение трето.”

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС, от място): По смисъл е същото.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: По смисъл е същото и затова казвам, че предложението на Комисията би трябвало да бъде, че по принцип е подкрепено, поради което няма да го подложа на самостоятелно гласуване.

Подлагам на гласуване онази част от предложението на господин Кадиев, която Комисията не подкрепя. Това са предложението по т. 2 и т. 4. Точка 2 и т. 4 е неподкрепената част от предложението на господин Кадиев.

Гласуваме неподкрепено предложение.

Гласуваха 183 народни представители: за 17, против 79, въздържали се 87.

Предложението не е прието.

Отрицателен вот – господин Миков и господин Кирилов, защо сте гласували против предложението на господин Кадиев. (Смях и оживление.)

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми народни представители! Ползвам случая за първия си отрицателен вот, а такъв ще направя и по текста на Комисията, за сведение на Байрактаров, понеже е много умен. (Смях и оживление.)

Уважаеми народни представители, променя се същността на Инспектората – това щях да кажа в ненаправеното си изказване, ограничено от Вас. Когато бе създаден Инспекторатът съвместно с Европейската комисия и с експертите на Европейската комисия, беше предвидено той по никакъв начин да не нарушава независимостта на съдиите, прокурорите и следователите. Именно затова в сега действащия текст той проверява дейността на органите – това е съдът, това е прокурорът, това е следователят, съдът като колегиален орган – които се произнасят с актовете си.

Той не може да се рови в бельото на действащите магистрати, както се предвижда сега с този текст, да проверява конфликта на интереси, за това има други органи.

Защо не направите един Инспекторат за конфликта на интереси на народни представители? Защо не направите един за Министерския съвет? Това е абсурд! Това е най-прекият начин да

се влияе пряко. Правя този отрицателен вот по предложението на Кадиев, защото той така разбира Инспектората – орган, който има оперативни, проверяващи функции по отношение на персоните – съдии, прокурори и следователи. Висяще е делото, другата страна пуска сигнал до Инспектората, и Инспекторатът започва проверка по всички тези въпроси за конфликт на интереси, за имуществените декларации, а магистратът ще трябва да разглежда делото независимо. Това е груба грешка на конституционно равнище, която ще има тежки последици и по същество превръща Инспектората не в орган, следящ срочното разглеждане на делата и еднаквото прилагане на закона, а за натиск върху отделните магистрати.

Благодаря, ще продължа на следващия отрицателен вот.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Господин Кирилов – втори отрицателен вот.

ДАНАИЛ КИРИЛОВ (ГЕРБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми народни представители, ще бъда пределно кратък. Гласувах отрицателно предложението на колегата Кадиев само и единствено защото те бяха закъснели и не можаха да бъдат обсъдени на първо четене, не можа да се проведе по тях същностен дебат.

В предложението на колегата Кадиев има два много съществени въпроса, които са относими към Инспектората и които би следвало да решим, ако не сега, то в следващата ни законодателна дейност. Понятието „към”, което е пренесено от третата конституционна промяна, когато Инспекторатът е бил към министъра, би следвало да се изчисти и при положение че увеличаваме задачите на Инспектората, също би следвало да се обсъди уместността на промяна на бройката на инспекторите. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Трети отрицателен вот? Няма.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията за § 7 за промяна в чл. 132а, ал. 6 за създаване на ново изречение, което по принцип включва и предложението на колегите Волен Сидеров, Явор Нотов и Десислав Чуколов.

Гласуваме предложението на Комисията за § 7.

Гласували 219 народни представители: за 189, против 29, въздържал се 1.

Предложението е прието.

Отрицателен вот – господин Миков.

МИХАИЛ МИКОВ (БСП ЛБ): Благодаря, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми народни представители, ясно е, че тази конституционна поправка трябва да бъде разгледана в механизма по верификация и партньорство, защото с приетия текст се създават предпоставки за натиск и пряк контрол върху отделните магистрати, включително по повод разглеждане на делата, както, господин Кирилов, се случваше с конфликта на интереси от една друга комисия, по същия начин – този да се пусне, онзи да се оправи по висящи дела, по висящи наказателни производства. Това приехте преди малко. Явно е, че тук аргументите, когато спирате обсъжданията и изказванията, ще трябва да се водят с Европейската комисия. Благодаря. Затова гласувах против!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Процедура – господин Местан. (Народни представители от БСП ЛБ искат думата за отрицателен вот.)

Процедурата се дава своевременно, след което ще дам възможности за втори отрицателен вот.

ЛЮТВИ МЕСТАН (ДПС): Уважаема госпожо Председател, точно защото има други две много важни гласувания, предвид на много трудно постигнатото съгласие за промените в Конституцията, аз Ви моля да отправите призов – народните представители и особено тези, които се обявиха за остроумето на конституционната реформа, поне да бъдат в залата и да допринесат с гласовете си за успешното приключване на тези дебати. Защото гледам, че тези,

които се обявиха за флагман, за острите на конституционната промяна, се стопиха едва до 14 души, които гласуват последните текстове. Това опредяване на реформаторските редици потвърждава най-мрачните съмнения, че те не са имали за цел цялостна реформа на съдебната система, а много, много тесни партийни интереси, свързани с една-единствена разпоредба. Все пак поне от кумува срама да влязат в залата, за да можем с подобаващо мнозинство, както и досега – с над 190 гласа, да приемем останалите текстове на проекта за изменение на Конституцията. Благодаря. (Ръкоплясания от ДПС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Уважаеми народни представители, приканвам всички да бъдем отговорни към тежестта на задълженията ни, свързани с второто четене на Конституцията, където се търси необходимо висок кворум и с оглед заявените до момента позиции на всички парламентарни групи.

Втори отрицателен вот – господин Георгиев.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ (БСП ЛБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, аз гласувах против, защото не считам, че съдебната власт има нужда от вътрешно репресивен орган. Защо създаваме тази инквизиция?!

Според сега действащата Конституция контролът, който упражнява Инспекторатът, е свързан с актовете на съответните магистрати. Това е последващ контрол. Свързан е с това дали са спазени процедурите. Сега ние направихме един пенкелер, който ще проверява всичко и всъщо, което означава, че всъщност десет инспектори няма да могат да свършат работата, която им възлагаме, те ще изпълняват само подборни задачи срещу магистрати, които не са послушали своя ментор какво и как трябва да решават поотделно дело, и които са се отклонили от правата линия.

Аз не искам такава съдебна власт! Затова гласувах против!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Трети отрицателен вот – господин Жаблянов.

ВАЛЕРИ ЖАБЛЯНОВ (БСП ЛБ): Уважаема госпожо Председател, гласувах против, защото предложението, което е направено – Инспекторатът да може да контролира непосредствено членовете, съдиите в съдебната система, противоречи на духа и смисъла на Конституцията. С това предложение по същество се прокарва все същата тази линия, която слушаме отначало. Под красивите приказки за разделение на властите се търсят всевъзможни пътища за контрол върху независимата съдебна власт.

В случая става въпрос за нещо по-лошо. Освен че главният инспектор се избира от Народното събрание, членовете на Инспектората, инспекторите също се посочват от законодателната власт. С правомощията, които днес предоставяме на Инспектората, се осъществява един изключително ефективен контрол върху процеса на правораздаване и върху самите съдии.

Струва ми се, че някъде в днешния дебат се загуби смисълът на първоначално поставената цел от този проект за промени на Конституцията – стигна се до абсурдни решения, които най-вероятно в бъдеще ще се опитаме по някакъв начин да коригираме, защото това, което правите в момента, е да съградите един политически контрол, тоталитарен контрол върху съдебната власт по предложението на първата демократична партия в България – „СДС реформатори енд брадърс енд систърс”, и да затворят вратата. И днес сътвориха това. Съжалявам за колегите от ГЕРБ, от Движението за права и свободи, които се съгласиха на тази игра, съгласиха се да развалят постиженията на Конституцията от 1991 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря.

Господин Лазаров, по следващите текстове.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Уважаема госпожо Председател, по § 5 по вносител Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 5 да бъде отхвърлен:

„§ 5. В чл. 133 думите „Висшия съдебен съвет” се заменят с „Пленума на Висшия съдебен съвет на съдийската и прокурорската колегии”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Изказвания? Няма.

Дебатът е закрит.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията за отхвърляне на § 5 по вносител.

Моля, гласувайте предложението на Комисията.

Гласували 208 народни представители: за 204, против 3, въздържал се 1.

Предложението е прието.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Параграф 6 по вносител – предложение на народните представители Делчев, Ананиев, Исмаилов, Миланов и група народни представители:

„В § 6 относно чл. 150 ал. 2 се изменя така:

„(2) Когато е убеден, че приложимият по делото закон противоречи на Конституцията, съдебният състав, който действа като втора или последна инстанция по делото, е длъжен да спре висящото пред него дело и да внесе въпроса в Конституционния съд.”

Комисията не подкрепя предложението.

ЛЪЧЕЗАР НИКИФОРОВ (АБВ): От името на Парламентарната група на АБВ оттегляме нашето предложение – § 6 да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Благодаря Ви.

Какво предлага Комисията?

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Комисията подкрепя текста на вносителя за § 6, който става § 8.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Изказвания?

Заповядайте, господин Делчев.

ДИМИТЪР ДЕЛЧЕВ (РБ): Уважаема госпожо Председател, колеги народни представители! Нашето предложение е ясно написано и няма да се спират прекалено много върху него.

Всяко едно от съдилищата от втора и последна инстанция да могат да сезират Конституционния съд, така че да увеличим с още един субектите, които могат да сезират съда като някакво разширяване на възможността противоконституционни текстове да бъдат хващани рано, лесно и да бъдат обявявани за такива. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Реплики? Няма.

Други народни представители, които желаят да вземат отношение? Няма.

Дебатът е закрит.

Подлагам на гласуване предложението на народния представител Димитър Делчев и група народни представители – Комисията не подкрепя това предложение.

Гласували 211 народни представители: за 29, против 73, въздържали се 109.

Предложението не е прието.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията в подкрепа текста на вносителя за § 6, който става § 8.

Гласуваме § 8 по доклада.

Гласували 214 народни представители: за 212, против 2, въздържали се няма.

Предложението е прието.

ДОКЛАДЧИК ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ: Предложение на народния представител Димитър Лазаров, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от ПОДНОС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде подразделение с наименование „Преходни и заключителни разпоредби” с параграфи 9, 10 и 11:

„§ 9. Народното събрание в срок до три месеца от влизането в сила на този закон приема законите, които се отнасят до прилагането на чл. 130а и 130б.

§ 10. Изборните членове на Висшия съдебен съвет към датата на влизането в сила на този закон довършват мандата си.

§ 11. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на законите, които се отнасят до прилагането на чл. 130а и 130б, Висшият съдебен съвет разпределя членовете на съвета, избрани от Народното събрание, в съдийската и прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет.

(2) В случай че в срока по ал. 1 Висшият съдебен съвет не разпредели членовете, избрани от Народното събрание, в съдийската и прокурорската колегия, Народното събрание ги разпределя с решение.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦЕЦКА ЦАЧЕВА: Изказвания? Няма.

Дебатът е закрит.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията за създаване на подразделение с наименование „Преходни и заключителни разпоредби” ведно със съдържащите се в него девет параграфа с номера 9, 10 и 11 в редакцията по доклада на Комисията.

Гласували 212 народни представители: за 200, против 3, въздържали се 9.

Предложението е прието. (Ръкопляскания от дясната част на залата.)

Всички текстове са подкрепени с над 180 народни представители, поради което Законът за изменение и допълнение на Конституцията е приет на второ четене.

Поради изчерпване на програмата за днешното пленарно заседание закривам пленарното заседание.

Утре – редовно пленарно заседание с начален час 9,00 ч. (Звъни.)

(Закрито в 16,47 ч.)

Председател: Цецка Цачева

Заместник-председател: Иван К. Иванов

Секретари: Александър Ненков

Георги Търновалийски